

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 19662804-3473.975
Konu : 2013/11 sayılı Genelge

28 Şubat 2014

GENELGE
2014-5

Bilindiği üzere, 2/8/2013 tarihli ve 28726 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6495 sayılı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (e) bendinde değişiklik yapılmış 657 sayılı Kanununa geçici madde ilave edilmiş, 21/8/2013 tarihli ve 28742 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile 12/5/2010 tarihli ve 27579 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin (SSİY) bazı maddeleri değiştirilmiş, bazı maddeler eklenmiş, bazı maddeler ise yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu Genelge ile yeni mevzuat düzenlemesi, güncellenen mevzuat ile 22/2/2013 tarihli ve 2013/11 sayılı Genelgede yapılan değişiklikler aşağıda açıklanmıştır.

I- GÜNCELLENEN VE MEVZUAT DEĞİŞİKLİĞİ YAPILAN BÖLÜMLER

A- GENELGENİN BİRİNCİ KISMINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- “Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendine Tabi Çalışan Sigortalılar” başlıklı birinci bölümünün, “1.3- Sanatçı, düşünür ve yazarlar” alt başlığının yedinci paragrafından sonra gelmek üzere aşağıdaki sekizinci paragraf ilave edilmiştir.

Senaryo yazarlığı, özgün müzik yapımcılığı, yönetmenlik ve diyalog yazarlığı gibi işleri yapanların sırf vergi kaydının olmaması, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde vergiden muaf olmaları sebebiyle belirtilen işleri vergiden muaf olarak ortaya bir eser koymak suretiyle gider pusulası mukabilinde gerçekleştirenler ile yapımcı arasında hizmet akdinin bulunmaması sebebiyle Kanunun 4 üncü maddesi birinci fıkrası (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaklardır.”

2- “Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendine Tabi Çalışan Sigortalılar” başlıklı birinci bölümünün, “1.11- Kısmi çalışanların sigortalılığı” alt başlığı metinden çıkarılmış, “1.10” alt başlığından sonra gelen alt başlıklar teselsül ettirilmiş, “1.15- Noter vekillerinin sigortalılığı” alt başlığı ilave edilmiştir.

“1.15- Noter vekillerinin sigortalılığı

1/28

1512 sayılı Noterlik Kanununun 33 üncü maddesinde noterlik görevinin boşalması ya da yeni noter atanıncaya kadar geçen sürede kimlerin noterliğe vekalet edeceği belirlenmiştir.

2008 yılı Ekim ayından önce noterlikte çalışan kişiler noter adına açılan işyeri dosyası üzerinden hizmet akdine tabi olarak sigortalı sayılmış, yeni noter atanıncaya kadar olan sürede noterlik işlemlerinin görülmesi dışında herhangi bir yetkileri bulunmayan noter vekilleri hakkında hizmet akdine tabi sigortalılara yönelik işlemler uygulanmıştır. Yeni noter atanıncaya kadar noter işyeri dosyasında Türkiye Noterler Birliği adına isim tashihi yapılmış, Türkiye Noterler Birliğinin vergi numarası kullanılmıştır.

Noter vekilleri 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 66 ncı maddesi gereğince serbest meslek erbabı sayılmakla birlikte noterin görevden ayrıldığı sürede geçici süreyle noterlik görevinin vekaleten yürütülmesi işi 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendine tabi sigortalı olmalarını gerektirmemekte olup, bunlar hakkında 2008 yılı Ekim ayından sonra da 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılık hükümleri uygulanacaktır.

3- “Sigortalılığın Başlangıcı ve Kuruma Bildirilmesi” başlıklı dördüncü bölümünün “2.2- İnşaat, balıkçılık ve tarım işyerlerinde işe başlatılacak sigortalılar” alt başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“2.2- İnşaat, balıkçılık ve tarım işyerlerinde işe başlatılacak sigortalılar

İNşaat, balıkçılık ve tarım işyerlerinde işe başlatılacakların sigortalı işe giriş bildirgesinin işverenleri tarafından en geç sigortalıların çalışmaya başladığı gün Kuruma verilmesi gerekmektedir.

6385 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ile 5510 sayılı Kanunun “Kısa Vadeli Sigorta Kolları Prim Tarifesi ve İşkollarının ve İşlerin Tehlike Sınıf ve Derecelerinin Belirlenmesi” başlıklı 83 üncü maddesi ile bu maddeye göre hazırlanan Kısa Vadeli Sigorta Kolları Prim Tarifesi 1/9/2013 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır.

21/8/2013 tarihli ve 28742 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan SSIY'nin 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yapılan değişiklikle iş kolu kodları belirlenmiş, SSIY'ye işkolu kodları listesi eklenmiştir.

İNşaat, balıkçılık ve tarım işyerlerinde işe başlatılacakların sigortalı işe giriş bildirgesinin süresinde verilip verilmediği hususu iş kolu kodlarına göre belirlenmekte olup, işe giriş bildirgesinin süresinde verilip verilmediğine 1/9/2013 tarihinden önce olduğu gibi işyeri sicil numarasının 2, 3, 4 ve 5 numaralı hanelerinde yer alan iş kolu kodlarına bakılarak işlem yapılmaya devam edilecektir. (41XX, 42XX, 43XX) inşaat işyerleri, (03XX) balıkçılık işyerleri, (01XX) tarım işyerleri, (011X) hayvancılık işyerleri için kullanılacaktır.

Örnek- Balıkçılık iş kolu kodu ile tescilli işyerinde 15/1/2009 tarihinde işe başlatılacak kişinin sigortalı işe giriş bildirgesinin en geç 15/1/2009 tarihinde Kuruma verilmesi gerekmektedir.”

4- “Sigortalılığın Başlangıcı ve Kuruma Bildirilmesi” başlıklı dördüncü bölümünün “2- Sigortalıların Kuruma bildirilmesi” başlığına aşağıdaki alt başlık ilave edilmiştir.

“2.19- (4/a) kapsamında yaşlılık aylığı alıp aynı işyerinde çalışmaya devam edenlerden sigortalılık türünü değiştirenler

5510 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin beşinci fıkrası gereğince 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki hizmetleri ile yaşlılık aylığı bağlanan sigortalılar aylık bağlandıktan sonra çalışmaya başladıkları işyerlerinde işe giriş bildirgesinde tüm sigorta kollarına tabi çalışmayı tercih edebilecekleri gibi, aynı işveren yanında çalışmalarının devam etmesi halinde “Sigortalı Tercih Bildirim Formu” ile sosyal güvenlik destek primine tabi çalışarak aylıklarının yeniden bağlanmasını talep edebilmekte ya da aylıklarını kestirmeyip düzenlenecek işe giriş

bildirgesinde sosyal güvenlik destek primini seçebilecekleri gibi aynı işveren yanında çalışmalarının devam etmesi halinde Sigortalı Tercih Bildirim Formu ile aylıklarını kestirip tüm sigorta kollarına tabi olmayı tercih edebilmektedir.

21/8/2013 tarihli ve 28742 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan SSIY'nin 58 inci maddesinin beşinci fıkrasında yapılan değişiklikle aylıklık aylığı almakta olup, işyeri değişmeksizin sigortalılık niteliğini, dolayısıyla prim ödeme şeklini değiştiren sigortalılardan sigorta kolu tercih bildirimini alınmayacaktır. İşverenlerce düzenlenen işe giriş bildirgesinde belirtilen sigortalılık türüne göre işlem yapılacaktır. Aynı işveren yanında çalışması devam eden bu sigortalılar için sigortalılık statüsünün değişikliği nedeniyle düzenlenen işe giriş bildirgesinin geç verilmesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 1- 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışması esas alınan sigortalıya 1/5/2012 tarihinden geçerli olmak üzere aylıklık aylığı bağlanmıştır. 27/6/2012 tarihinde (A) işyerinde sosyal güvenlik destek primine tabi çalışmaya başlayan sigortalı bu işyerindeki çalışması devam etmekte iken 27/9/2013 tarihinde verilen sigortalı işe giriş bildirgesi ile tüm sigorta kollarına tabi çalışmayı seçtiğinden aylığı durdurulacaktır. Aynı işyerinde çalışmaya devam etmesi nedeniyle bu sigortalı için işe giriş bildirgesinin geç verilmesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacak ve sigortalı tercih bildirimini alınmayacaktır.

Örnek 2- Örnek 1'deki sigortalının 27/6/2012 tarihinde verilen işe giriş bildirgesinde zorunlu sigortalılığı seçmesi nedeniyle aylıklık aylığı kesilmiş olup, aynı işyeri tarafından 27/9/2013 tarihinde düzenlenen işe giriş bildirgesinde sosyal güvenlik destek primi alanı seçilmiştir. Bu defa sigortalının aylıklık aylığı işe giriş bildirgesindeki 27/9/2013 tarihi esas alınarak yeniden bağlanacak, işe giriş bildirgesinin verilmesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacak, sigortalı tercih bildirim formu bu durumda da alınmayacaktır.

Örnek 3- 1/11/2010 tarihinden itibaren aylıklık aylığı bağlanan sigortalı 12/11/2013 tarihinde (B) işyerinde sosyal güvenlik destek primine tabi çalışmaya başlamıştır. Bu işyerinde çalışması 23/12/2013 tarihinde sona ermiş, işten ayrılış bildirgesi ile Kuruma bildirilmiştir. Sigortalının 27/12/2013 tarihinde (C) işyerinde tüm sigorta kollarına tabi çalışmaya başladığı anlaşılmış olup, işveren farklı olduğundan işe giriş bildirgesinin yasal süresi içinde verilmiş olup olmadığı hususu kontrol edilecek, işe giriş bildirgesinin yasal sürede verilmemesi halinde idari para cezası uygulanacaktır.”

5- “Sigortalılığın Başlangıcı ve Kuruma Bildirilmesi” başlıklı dördüncü bölüm “Sigortalılığın Başlangıcı, Kuruma Bildirilmesi ve Sigortalılık Tespiti” olarak değiştirilmiş, “3-Sigortalılığın Tespiti” başlığı ilave edilmiştir.

“3- Sigortalılık Tespiti

5510 sayılı Kanunda hizmet akdi 6098 sayılı Borçlar Kanunundaki hizmet akdi ve iş mevzuatındaki iş sözleşmesi olarak tanımlanmıştır.

6098 sayılı Kanunda hizmet sözleşmesi işçinin işverene bağımlı olarak belirli veya belirli olmayan süreyle iş görmeyi ve işverenin de ona zamana veya yapılan işe göre ücret ödemeyi üstlendiği sözleşme olarak tanımlanmakta, kişinin, durumun gereklerine göre ancak bir kimsenin ücret karşılığında yapılabilecek bir işi belli bir zaman için görmesi ve bu işin de işveren tarafından kabul edilmesi halinde hizmet sözleşmesi kurulmuş sayılmaktadır. Bir başka anlatımla işçi ve işverenin karşılıklı olarak bu işi yaptıklarını kabul etmeleri gerekmektedir.

4857 sayılı Kanununun 8 inci maddesinde ise iş sözleşmesi, bir tarafın (işçi) bağımlı olarak iş görmeyi, diğer tarafında (işveren) ücret ödemeyi üstlenmesinden oluşan sözleşme olarak tanımlanmış olup, hizmet akdinin unsurlarında iş, ücret, bağımlılık ve zaman unsurları bulunmaktadır.

Kurumun denetim ve kontrol ile yetkilendirilen memurları tarafından incelemelerde işyerinin sahte işyeri olduğu durumlar haricinde, sahte sigortalılık bildirim şüphesi bulunan

sigortalı ile işveren, işveren vekili, muhasebeci veya diğer aracılık edenler arasında illiyet bağının kurulması, karşılıklı maddi ya da diğer yollarla sağlanan çıkar ilişkisinin ortaya çıkarılması gerekmektedir. Bir başka anlatımla sadece bordro tanıkları ve civar araştırması yapmak suretiyle hizmet akdinin olmadığı kanaatine varılmaması, 29/1/2013 tarihli ve 2013/5 sayılı Genelgenin "4.12.1. Sahte Sigortalılık İncelemelerinde Dikkat Edilecek Hususlar" ve "4.12.2. Sahte Sigortalılık İncelemelerinde Uyulması Gereken Hususlar" başlıklı bölümde belirtilen diğer incelemelerin de yapılması, rapor okuma komisyonunca denetimde bu hususlara yer verilip verilmediğine dikkat edilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, sigortalı işe giriş bildirgesinin gerçek dışı bildirim olup olmadığı hususunda Kurumca zamanında yeterli araştırma yapılmadan 506 sayılı Kanun kapsamında tescil edilip isteğe bağlı sigorta ve 2925 sayılı Kanuna tabi sigortaya devam ettirilen ve primleri uzun bir süre tahsil edilen sigortalıların, sigortalılık tesciline ilişkin çalışmalarının fiili olup olmadığı konusunda herhangi bir denetim yapılması istenmeyecektir.

6- "İşe Giriş Bildirgesinin Düzenlenmesi, Kuruma Verilmesi ve Sigortalıların Tescili" başlıklı beşinci bölümünün "1.3- Yasal süresinde verilmeyen sigortalı işe giriş bildireleri" alt başlığına aşağıdaki paragraf ilave edilmiştir.

"Devredilen Sosyal Sigortalar Kurumu Yönetim Kurulunun 19/8/1988 tarihli ve VIII/2536 sayılı Kararı gereğince Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda aday çırak, çırak ve işletmelerde beceri eğitimi gören öğrenciler hakkında SSİY'nin işyeri bildirgesinin verilmesi halinin düzenlendiği 27 nci, sigortalı işe giriş bildirgesi verilmesi halinin düzenlendiği 28 inci ve prim belgelerinin (aylık sigorta primleri bildirgesi, dört aylık sigorta primleri bordrosu, sosyal güvenlik destek primi bordrosu, aylık prim ve hizmet belgesi) verilmesi halinin düzenlendiği maddelerinin uygulanmamasına ve verilen idari para cezalarının terkin edilmesine karar verildiğinden, Devredilen SSK Prim Tahsilat Daire Başkanlığının 15/9/1988 tarihli ve 16-8. Ek Genelgesi gereğince 3308 sayılı Kanun kapsamında aday çırak, çırak ve işletmelerde beceri eğitimi gören öğrencileri çalıştıran işyerlerine bu bildirimlerin geç yapılması nedeniyle idari para cezası uygulanmamıştır. Devredilen sosyal güvenlik kurumlarının yönetim kurulu kararları: Sosyal Güvenlik Kurumu Yönetim Kurulunun 3/12/2010 tarihli ve 2010/46 sayılı Kararı gereğince incelenerek devamı uygun görülmeyen kararlar yürürlükten kaldırıldığından 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi 3308 sayılı Kanunda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilerin işe giriş bildirgesinin geç verilmesinden dolayı 2008 yılı Ekim ayı ile 3/12/2010 tarihleri arasında idari para cezası uygulanmayacaktır."

7- "İşe Giriş Bildirgesinin Düzenlenmesi, Kuruma Verilmesi ve Sigortalıların Tescili" başlıklı beşinci bölümünün "2- Sigortalı işe giriş bildirgesinin düzenlenmesi" başlığındaki sigortalılık kodları tablosuna "26- Harp m. Vazife m. 2330 ve 3713 SK göre aylık alanlar" sigortalılık kodu ilave edilmiştir.

8- "İşe Giriş Bildirgesinin Düzenlenmesi, Kuruma Verilmesi ve Sigortalıların Tescili" başlıklı beşinci bölümüne "5- Yaş Düzeltmeleri" başlıklı bölüm ilave edilmiştir.

"5- Yaş Düzeltmeleri"

Kanunun 57 nci maddesi gereğince uzun ve kısa vadeli sigortalar ile genel sağlık sigortasından yararlanmada sigortalıların yararlanmaya başlamadan önceki yaş düzeltmeleri kabul edilmekte, sigortalılıkları başlatılanların sigortalılık başlangıç tarihinden sonra yaptıkları yaş düzeltmeleri ise dikkate alınmamaktadır. Bu durumda yaş düzeltmelerine ilişkin mahkeme kararlarına istinaden tescil kütüklerinin tashihi yaşla ilgili bölümleri düzeltilecek ancak, uzun ve kısa vadeli sigortalar ile genel sağlık sigortasına tabi olunduktan sonra yapılan düzeltmelerde

sigortalılık hak ve mükellefiyetinin düzeltilmeden önceki yaşa göre belirleneceği sigortalılara bildirilecektir.”

9- “Sigortalılığın Sona Ermesi ve Kuruma Bildirilmesi” başlıklı altıncı bölümünün “1- Sigortalılığın sona ermesi” başlığına aşağıdaki alt başlık ilave edilmiştir.

1.4- İşe iade davası sonunda işe başlatılmayan sigortalıların işten ayrılış bildirisinin verilme süresi

4857 sayılı Kanununun 21 inci maddesinde, işverence geçerli sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli olmadığı mahkemece veya özel hakem tarafından tespit edilerek feshin geçersizliğine karar verilmesi halinde, işverenin, işçiyi bir ay içinde işe başlatmak zorunda olduğu, işçinin başvurusu üzerine bir ay içinde işe başlatılmaması halinde işçiye en az dört aylık ve en çok sekiz aylık ücreti tutarında tazminat ödemekle yükümlü olduğu, kararın kesinleşmesine kadar çalıştırılmadığı süre için işçiye en çok dört aya kadar doğmuş bulunan ücret ve diğer haklarının ödeneceği, işçinin kesinleşen mahkeme veya özel hakem kararının tebliğinden itibaren on işgünü içinde işe başlamak için işverene başvuruda bulunmak zorunda olduğu, bu süre içinde başvuruda bulunmaz ise işverence yapılmış olan feshin geçerli bir fesih sayılacağı ve işverenin sadece bunun hukuki sonuçları ile sorumlu olacağı hükmü bulunmaktadır.

21/8/2013 tarihli ve 28742 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan SSIY'nin 25 inci maddesine eklenen yedinci fıkra ile açmış olduğu dava sonucunda işe iade davasını kazanan sigortalıların işverence işe başlatılmaması halinde işverenlerce işten ayrılış bildirisinin verilme süresi düzenlenmiş olup, işverenlerin sigortalı personelin işe başlamak için işverene yaptığı başvurusuna ilişkin tebligatın alındığı tarihin içinde bulunduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar işten ayrılış bildirisini vermeleri halinde bildirge yasal süresi içinde verilmiş sayılacağından işverenlere işten ayrılış bildirisinin geç verilmesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 1- 13/2/2013 tarihinde işverence geçerli sebep gösterilmeden işten çıkarılan ve aynı tarih itibarıyla işverence işten ayrılış bildirgesi düzenlenerek Kuruma verilen sigortalının 4857 sayılı Kanununun 21 inci maddesine göre açtığı işe iade davası 30/10/2013 tarihinde kesinleşmiştir. Sigortalı 31/10/2013 tarihinde işverene işe başlatılmak üzere müracaat etmiştir. Sigortalının tebligatının aynı tarihte işverence ulaştırıldığı varsayıldığında sigortalıyı işe başlatılmaya karar veren işverenin dört aylık ücret ödeyeceği sürenin son günü olan 13/6/2013 tarihine göre düzenleyeceği işten ayrılış bildirisini 2013 yılı Kasım ayı sonuna kadar Kuruma vermesi gerekmektedir. Bu süre içinde verilen işten ayrılış bildirgesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacaktır. Ünitece mahkeme kararı gereğince işlem yapılacağından 13/2/2013 tarihinde verilen işten ayrılış bildirgesi de yersiz durumda verilmiş olduğundan ilgili programdan mahkeme kararı seçeneği seçilerek silinecektir.

Örnek 2- Örnek 1'deki sigortalının işe başlamaya ilişkin tebligatının 7/11/2013 tarihinde işverene ulaştığı varsayıldığında 14/6/2013 tarihine göre düzenlenecek işten ayrılış bildirisinin 2013 yılı Aralık ayı sonuna kadar işverence verilmesi halinde işten ayrılış bildirisine idari para cezası uygulanmayacaktır.”

B- GENELGENİN İKİNCİ KISMINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- “Kanunun Ek 6 ncı Maddesi Kapsamında Çalışanlar” başlıklı üçüncü bölümünün, “2- Ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma araçlarında kısmi süreli çalışan sigortalılar” başlığına aşağıdaki paragraflar eklenmiştir.

“Kanunun ek 6 ncı maddesinde ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma araçlarında kısmi süreli çalışanlar sigortalı sayılmakta olup, şehir içi toplu taşıma araçlarının (taksi, dolmuş, otobüs) geliş ve gidiş saatlerini kaydeden, bekleyen yolcuların sıra düzenini

sağlayan ve bu araçlara binme işini organize eden kişiler (değnekçi, kahya, simsar, çığırtkan v.b. isimlerle adlandırılan) ücretlerini günlük ya da haftalık olarak dolmuş hattındaki şoförlerden almakta olduklarından bunların ek 6 ncı maddeye tabi sigortalılık talepleri kabul edilecektir.

28/8/2007 tarihli ve 26627 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliği gereğince, zorunlu eğitim kapsamındaki okul öncesi ve diğer öğrenci taşıma hizmetlerini düzenli ve güvenli hale getirmek amacıyla taşıma yapacak gerçek ve tüzel kişilerin yeterlilik ve çalışma şartlarını belirlenmiş olup bu araçlarda okul öncesi çocukları ve/veya ilköğretim öğrencilerini taşıyan okul servis araçlarında, araç içi düzenini sağlayan, öğrencilerin araca iniş ve binişlerinde yardımcı olan rehber personel bulundurulması yükümlülüğü bulunmaktadır. Kısmi süreli olarak çalışan bu kişiler müracaatları halinde ek 6 ncı madde kapsamında sigortalı olabileceklerdir.”

2- “Kanunun Ek 6 ncı Maddesi Kapsamında Çalışanlar” başlıklı üçüncü bölümünün, “2.1- Sigortalılığın başlangıcı” alt başlığının ikinci paragrafına aşağıdaki cümleler ilave edilmiştir.

“Şehir içi toplu taşıma araçlarının (taksi, dolmuş, otobüs) geliş ve gidiş saatlerini kaydeden, bekleyen yolcuların sıra düzenini sağlayan ve bu araçlara binme işini yönlendiren kişilerin Kanunun ek 6 ncı maddesine göre sigortalılıklarının sağlanmasına yönelik müracaatlarında, ücret aldığı araç sürücüsü ile zabitanın onayı yeterli olacaktır. Okul öncesi çocukları ve/veya ilköğretim öğrencilerini taşıyan okul servis araçlarında rehber personel olarak çalışanların ek 6 ncı madde kapsamında yapılacak müracaatlarında 28/8/2007 tarihli ve 26627 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliğinde öğrencilerin bir ücret karşılığı taşınmasını üstlenen gerçek veya tüzel kişi olarak tanımlanan taşımacı onayı ile taşımacılık özel izin belgesini onaylayan belediye onayı aranacaktır.

C- GENELGENİN ÜÇÜNCÜ KISIMINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- “Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (b) Bendi Kapsamındaki Sigortalılar” başlıklı üçüncü bölümünün “3- Şirket ortaklarının sigortalılığının sona ermesi ve bildirimi” başlığında yer alan “3.9- İflas, münfesi veya tasfiye hallerinde şirket ortaklarından Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmaya başlayanların sigortalılıklarının sona ermesi ve bildirimi” alt başlığından sonra gelmek üzere “3.10- 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun geçici 7 nci maddesine istinaden şirket ortaklarının sigortalılıklarının sonlandırılması” numaralı alt başlığı eklenmiş, “3.10- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan sigortalılık statülerinin çakışmasıyla sigortalılığın sona ermesi” bölümün başlık numarası “3.11” olarak değiştirilmiştir.

“3.10- 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun geçici 7 nci maddesine istinaden şirket ortaklarının sigortalılıklarının sonlandırılması

6102 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce veya yürürlük tarihinden itibaren iki yıl içinde münfesi şirketin münfesi veya tasfiyeye girmesi sonucu, tasfiye veya münfesi durumu sonuçlanmadan, 6102 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesine istinaden kayıtlarının resen silinmesi durumunda, şirket ortaklarının sigortalılıkları Ticaret Sicil Müdürlüğü kayıtları esas alınmak suretiyle sonlandırılması gerekmektedir.

Örnek- Limited şirketin iflasına 13/1/2012 tarihinde mahkemece karar verilmiştir. Şirketin tasfiye süreci, devam ederken 6102 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesine istinaden 7/2/2014 tarihinde şirket kaydı resen ticaret sicil kayıtlarından silindiğinden şirket ortağının sigortalılığı Ticaret Sicil Müdürlüğü kayıtları esas alınarak 7/2/2014 tarihi itibariyle sonlandırılacaktır.”

6/28

2- "Ortak Hususlar" başlıklı dördüncü bölümün "1- Anonim şirket ortağı olup, yönetim kurulu üyesi olmayanların 1/10/2008 tarihinden itibaren sigortalılıkları" başlığına "Örnek 3" ten sonra gelmek üzere "altıncı paragraf" ve "Örnek 4" eklenmiştir

"Kanunun geçici 22 maddesine istinaden sigortalılıkları devam ettirilen anonim şirketlerin kurucu ortaklarının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya başlamaları halinde (4/a) kapsamında sigortalılığın başladığı tarihten bir gün önce (4/b) kapsamındaki sigortalılık sona erdirilecektir. (4/a) kapsamındaki sigortalılığının sona ermesi halinde ise (4/b) kapsamındaki sigortalılık yeniden başlatılmayacaktır.

Örnek 4- 2006 yılında anonim şirket kurucu ortaklığından dolayı, mülga 1479 sayılı Kanunun 24 üncü maddesine tabi olarak tescili yapılan sigortalının Kanunun geçici 22 maddesine göre (4/b) kapsamında sigortalılığı devam ederken, 16/2/2012 tarihinde (4/a) kapsamında çalışmaya başlaması nedeniyle, 15/2/2012 tarihinde (4/b) kapsamındaki sigortalılığı sona erdirilip, 16/2/2012 tarihinde (4/a) kapsamında sigortalılığı başlatılacaktır. Sigortalının (4/a) kapsamındaki sigortalılığı 21/6/2012 tarihinde sona ermiş olup, kurucu ortaklığı kesintisiz devam eden ancak yönetim kurulu üyeliği bulunmayan sigortalının (4/b) kapsamında sigortalılığı yeniden başlatılmayacaktır."

3- "Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (b) Bendinin (4) Numaralı Alt Bendine Tabi Olan Sigortalılar" başlıklı beşinci bölümün "3- Tarımsal faaliyette bulunanların sigortalılığının sona ermesi ve bildiri" başlığına "Örnek 3" ilave edilmiştir.

Örnek 3- Mülga 2926 sayılı Kanuna göre muhtar tarafından onaylanan tarım bildirgesine istinaden, 1/1/1997 tarihi itibarıyla tescili yapılan sigortalının Kuruma intikal ettirmiş olduğu terkle ilgili belgede; muhtar tarafından 1/1/1997-30/6/1999 tarihleri arasında tarım faaliyetinin bulunduğu, 3/2/1997-5/6/2000 tarihleri arasında ziraat odası kaydının olması ve 1/1/1997-28/2/2009 tarihleri arasında tarım kredi kooperatifinde kaydının olduğunun bildirilmesi halinde, sigortalının 1/1/1997 tarihinde başlayan tarım sigortalılığının, en son tarım kredi kooperatifindeki terk kaydı dikkate alınarak, bu kaydın son bulunduğu 28/2/2009 tarihi itibarıyla tarım sigortalılığı sona erdirilecektir."

Ç- GENELGENİN DÖRDÜNCÜ KISMINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- "Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendine Tabi Çalışan Sigortalılar" başlıklı birinci bölümünün "2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca sigortalı sayılanlar" başlığına "2.10- Polis Meslek Eğitim Merkezlerinde polislik eğitimine tabi tutulan adaylar" alt başlığı ilave edilmiştir.

"2.10- Polis Meslek Eğitim Merkezlerinde polislik eğitimine tabi tutulan adaylar"

2/8/2013 tarihli ve 28726 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6495 sayılı "Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 39 uncu maddesi ile Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (e) bendinde yapılan değişiklik uyarınca polis nasbedilmek üzere Polis Meslek Eğitim Merkezlerinde polislik eğitimine tabi tutulan adaylar 6495 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 2/8/2013 tarihinden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca sigortalı sayılacak olup, bunlardan Polis Meslek Eğitim Merkezlerindeki eğitimlerini tamamlamadan ayrılanlar ile eğitimlerini tamamlamalarına rağmen görevlerine başlamadan ayrılanların Eğitim Merkezlerinde geçen eğitim süreleri sigortalılıklarından sayılmayacaktır."

2- "Sözleşmeli Personel Pozisyonlarında Çalışanların Memur Kadrolarına Atanmalarına İlişkin Düzenlemeler" başlıklı altıncı bölümünün "3- Sigortalılar hakkında uygulanacak hükümler

ile tescilleri" başlığında yer alan "3.3- Memur kadrolarına ataması yapılanların genel sağlık sigortalılıkları, tescil ve aktivasyon işlemleri" alt başlığı açıklaması ile birlikte metinden çıkarılmış, "3.4" alt başlık numarası "3.3" olarak değiştirilmiş ve bu bölüme aşağıdaki başlıklar ilave edilmiştir.

"4- Sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışanların 6495 sayılı Kanun uyarınca memur kadrolarına atanmaları

2/8/2013 tarihli ve 28726 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6495 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi ile 657 sayılı Kanuna eklenen geçici 41 inci madde uyarınca memur kadrolarına atanacaklar hakkında yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır.

657 sayılı Kanuna eklenen geçici 41 inci madde uyarınca;

Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, ayın veya haftanın bazı günleri ya da günün belirli saatleri gibi kısmi zamanlı çalışanlar ile yükseköğretim kurumlarının araştırma-geliştirme projelerinde proje süreleriyle sınırlı olarak çalışanlar hariç olmak üzere;

a) 25/6/2013 tarihi itibarıyla;

1) 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası,

2) 11/8/1983 tarihli ve 2876 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanununun 97 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi,

3) 9/11/1983 tarihli ve 2945 sayılı Milli Güvenlik Kurulu ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanununun 17 nci maddesi,

4) 2/3/1984 tarihli ve 2985 sayılı Toplu Konut Kanununun ek 3 üncü maddesi,

5) 10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 35 inci maddesi,

6) 7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Kanunun 8 inci maddesi,

7) 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 30 uncu maddesi,

8) 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin (e) fıkrası,

9) 10/7/2003 tarihli ve 4924 sayılı Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli Çalıştırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun,

10) 23/7/2003 tarihli ve 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanununun 24 üncü maddesi,

11) 6/11/2003 tarihli ve 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 26 nci maddesi,

12) 5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 29 uncu maddesinin sekizinci fıkrası,

13) 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 25 inci maddesi,

14) 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 28 inci maddesinin üçüncü fıkrası,

15) 17/2/2010 tarihli ve 5952 sayılı Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile 13 üncü maddesi,

16) 24/3/2010 tarihli ve 5978 sayılı Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 21 inci maddesinin üçüncü fıkrası,

17) 28/12/2010 tarihli ve 6093 sayılı Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 7 nci maddesi,

18) 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 6 nci maddesinin dokuzuncu fıkrası,

19) 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası,

20) 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 6 ncı maddesi,

21) 27/10/1989 tarihli ve 388 sayılı Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesi,

22) 3/6/2011 tarihli ve 642 sayılı Doğu Anadolu Projesi, Doğu Karadeniz Projesi ve Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıklarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası,

23) 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 36/A maddesi,

24) 24/11/2011 tarihli ve 656 sayılı Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin yedinci fıkrası,

uyarınca vizelemiş veya ihdas edilmiş sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışmakta olan ve 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde belirtilen genel şartları taşıyanlardan, 2/8/2013 tarihinden itibaren, yukarıda belirtilen birinci ve dokuzuncu bentler kapsamına girenler otuz gün, diğer alt bentler kapsamına girenler ise altmış gün içinde yazılı olarak başvurmaları hâlinde pozisyonlarının vizeli olduğu teşkilat ve birimde, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kurumlar bakımından bu Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerde yer alan bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrolarına, diğer kurumlar bakımından bu kurumların kadro cetvellerinde yer alan aynı unvanlı memur kadrolarına; pozisyon unvanlarıyla aynı unvanlı memur kadrosu olmaması hâlinde ise ilgisine göre 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetveller veya kurumların kadro cetvellerinde yer alan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak üzere Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığınca müştereken belirlenen memur kadrolarına,

b) İl özel idaresi, belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birliklerinde 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde 25/6/2013 tarihi itibarıyla çalışmakta olan ve 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde belirtilen genel şartları taşıyanlardan, 2/8/2013 tarihinden itibaren otuz gün içinde yazılı olarak başvurular, sözleşmeli personel olarak çalıştırılmalarına esas alınan memur kadrolarına,

c) Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunda 11/11/1983 tarihli ve 2954 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi ile geçici 12 nci maddesi çerçevesinde 25/6/2013 tarihi itibarıyla sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışmakta olan ve Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunda Memur Statüsünde İstihdam Edilen Personel Yönetmeliğinin 37 nci maddesinde belirtilen genel şartları taşıyanlardan, 2/8/2013 tarihinden itibaren otuz gün içinde yazılı olarak başvurular, bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrolarına, bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrosu olmaması hâlinde Kurumda halen var olan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak kaydıyla Genel Müdürlükçe belirlenecek memur kadrolarına,

2/8/2013 tarihinden itibaren doksan gün içinde kurumlarınca atanacaklardır.

5- Sigortalılar hakkında uygulanacak hükümler ile tescilleri

5.1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılığın sona ermesi

657 sayılı Kanunun geçici 41 inci maddesi uyarınca memur kadrolarına atanacak sözleşmeli personelin Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olan sigortalılığı, atamalarının yapıldığı tarihi takip eden aybaşından itibaren başlatılacağından, kamu işyerlerinde çalışan 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılardan, aylıklarını her ayın 15 inde alanlar için memur kadrosuna atandıkları tarihi takip eden ayın 14'ü itibarıyla, aylıklarını her ayın 1'inde alanlar için ise memur kadrosuna atandıkları tarihi takip eden ayın 30'u (ayın son gününün 31 olması halinde 31'i) itibarıyla sona erdirilecektir.

5.2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılığın başlangıcı ve bildiri

657 sayılı Kanunun geçici 41 inci maddesi uyarınca memur kadrolarına atanacak sözleşmeli personel, atandıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

Bunların, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalılıkları, aylıklarını her ayın 15 inde alanlar için memur kadrosuna atandıkları tarihi takip eden aybaşı (ayın 15'i), aylıklarını her ayın 1'inde alanlar için ise memur kadrosuna atandıkları tarihi takip eden aybaşı (ayın 1'i) itibariyle başlatılacaktır. Bunlar, 5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesi uyarınca göreve başladıkları tarihten itibaren 15 gün içinde 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında "Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi" ile e-sigorta yoluyla Kuruma bildirilecektir.

5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanuna tabi çalışması bulunanlar hakkında Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacaktır.

5.3- Memur kadrolarına atananların hizmet sürelerinin değerlendirilmesi

657 sayılı Kanunun geçici 41 inci maddesi uyarınca memur kadrolarına atananlar hakkında bu bölümün "3.3-Memur kadrolarına atananların hizmet sürelerinin değerlendirilmesi" alt başlığında belirtilen açıklamalara göre işlem yapılacaktır."

D- GENELGENİN BEŞİNCİ KISMINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- "Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendi Kapsamında Çalışan Yabancı Uyrukluların Sigortalılığı" başlıklı birinci bölümünün "2- Çalışma izin belgeleri" başlığı altında yer alan bölüm aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bu bölüme "2.1- Yabancı uyruklu çalışanların iş başlama tarihinin tespiti" alt başlığı ilave edilmiştir.

"2- Çalışma izin belgeleri

4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun gereğince, Türkiye'nin taraf olduğu ikili ya da çok taraflı sözleşmelerde (EK-20) aksi öngörülmedikçe, yabancıların Türkiye'de bir işveren yanında veya kendi nam ve hesabına çalışmaya başlamadan önce izin almaları gerekmektedir. Yabancı uyruklulara çalışma izinleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü tarafından verilmekte ancak, Başbakanlık, Milli Savunma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı Serbest Bölgeler Yurtdışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğü ve Yüksek Öğretim Kurulunca da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğüne bilgi verilme koşuluyla ilgili kanunlarda belirtilen işlerde çalışacak kişilere çalışma izni verilebilmektedir.

4817 sayılı Kanunun 12 nci maddesine göre, Türkiye dışında ikamet eden yabancıların, çalışma izni başvurularını buldukları ülkelerdeki Türkiye Cumhuriyeti temsilciliklerine yapacakları, temsilciliklerin bu başvuruları doğrudan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına ileteceği, Bakanlığın ilgili mercilerin görüşlerini alarak durumu uygun görülen yabancılara çalışma izni vereceği, Türkiye dışında ikamet eden yabancıların çalışma izinleri çalışma vizesi ve ikamet izninin alınması halinde geçerlilik kazandığı, çalışma izin belgesini alan yabancıların, bu belgeyi aldıkları tarihten itibaren en geç doksan gün içinde ülkeye giriş vizesi talbinde bulunmaları, ülkeye giriş yaptıkları tarihten itibaren en geç otuz gün içinde İçişleri Bakanlığına ikamet tezkeresi almak için başvurmaları zorunlu olduğu, Türkiye'de geçerli ikamet izni olan yabancılar veya bunların işverenleri başvurularını Bakanlığa yurt içinden de yapabileceği, çalışma başvurusunun usulüne uygun olarak yapılması halinde, belgelerin tam ve eksiksiz olması kaydıyla Bakanlık tarafından en geç otuz gün içinde sonuçlandırılacağı hüküm altına alınmıştır.

10/28

5683 sayılı Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanununun 3 üncü maddesinde ise çalışmak amacıyla Türkiye'ye gelen yabancıların geldikleri tarihten itibaren bir ay içinde ve her halde çalışmaya başlamadan evvel ikamet tezkeresi almış olmaları gerekmektedir.

İkamet izni için Türkiye'ye geliş tarihinden itibaren bir ay içinde başvurulması gerekmekte ise de uygulamada çalışma izni alındıktan sonra ikamet izni almak için başvurulduğundan çalışma izni alındıktan sonra İl Emniyet Müdürlükleri yabancılar şubelerince 15 gün içinde ikamet izni alınabilmektedir.

11/4/2013 tarihli ve 28615 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan ve 11/4/2014 tarihinde yürürlüğe girecek olan 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 27 nci maddesi ile geçerli çalışma izni ve 4817 sayılı Kanununun 10 uncu maddesine istinaden verilen çalışma izni muafiyet belgesi ikamet izni sayılacak olup 11/4/2014 tarihten itibaren Ülkemize çalışmak için gelen yabancıardan çalışma izni alanlardan ayrıca ikamet tezkeresi istenmeyecektir.

2.1- Yabancı uyruklu çalışanların işe başlama tarihinin tespiti

Yabancı uyruklu kişilerden çalışma izin belgelerini alanların belgeyi teslim aldıkları tarihten itibaren en geç 30 gün içinde çalışma meşruhatlı ikamet tezkeresi almak için İl Emniyet Müdürlüklerine başvuruda bulunmaları zorunlu olduğundan, İl Emniyet Müdürlüklerince de ikamet izni 15 günlük süre içinde verildiğinden (1 ay içinde teslim alınmayan ikamet tezkereleri başlangıç tarihi ile iptal edilmektedir); işverenlerin,

- Çalışma izin belgesindeki izin başlangıç tarihinden itibaren 45 gün içinde,
- Çalışma izin belgesinin işverence tebliğ tarihi ile çalışma izin tarihinin farklı olması halinde çalışma izin belgesinin işverence tebliğ tarihinden itibaren 45 günlük süre içinde, sigortalı işe giriş bildirgesinin düzenlenerek Kuruma vermeleri halinde bildirme yasal sürede verilmiş sayılacaktır.

45 günlük sürenin hesaplanmasında çalışma izin belgesi verilmesi gereken 30 günlük sürenin son gününün resmi tatile gelmesi halinde ikamet izni için 15 günlük müracaat süresi resmi tatilin sona erdiği tarihten itibaren başlatılacaktır.

İşverenlerin işe giriş bildirgesini 45 günlük süre içerisinde vermeleri halinde işe giriş tarihinin çalışma izin tarihi ile aynı tarih olması şartı aranmayacaktır.

Sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmesi gereken 45 günlük süre içinde sigortalının işe başlamadığının işveren tarafından her zaman düzenlenebilir nitelikte olmayan belgelerle (sigortalının yurtdışında bulunması, hastanede yatması, tutuklanması, işin belirlenen tarihte başlamaması, vb.) Kuruma bildirilmesi halinde işverenin talebi değerlendirilerek sonuca göre işlem yapılacaktır.

Örnek 1- 22/8/2013-22/8/2014 tarihleri arasında ülkemizde çalışacak sigortalının çalışma izin belgesi 16/9/2013 tarihinde işverence tebliğ edilmiş, işverence 17/9/2013 tarihinde il emniyet müdürlüğüne ikamet izni talebinde bulunulmuş olup iznin 23/10/2013 tarihinde teslim edildiği anlaşılmıştır. Çalışma izin belgesindeki izin başlangıç tarihi ile belgenin işverence tebliğ edildiği tarih aynı olmadığından, 30 günlük süre çalışma izin belgesinin işverence tebliğ edildiği 16/9/2013 tarihinden itibaren başlatılacaktır. 16/9/2013 tarihinde başlatılan 30 günlük sürenin son günü 15/10/2013 tarihidir. Ancak, bu tarihte resmi tatil (kurban bayramı) olması nedeniyle 15 günlük süre 21/10/2013 tarihinden itibaren başlatılacak 4/11/2013 tarihinde sona erecektir. İşverenin

11/28

31/10/2013 tarihinde sigortalıyı işe başlattığı varsayıldığında 4/11/2013 tarihi mesai süresi bitimine kadar kağıt ortamında, sigortalının yabancı uyruk numarası bulunması halinde ise e-sigorta yoluyla 23:59'a kadar işe giriş bildirisini vermesi halinde bildirme yasal sürede verilmiş sayılacaktır.

İşverenlerce 45 günlük sürenin bittiği tarihten sonra sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmesi halinde Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında idari para cezası uygulanacaktır.

İşyeri bildirgesinin işe giriş bildirgesinin verilmesi gereken 45 günlük süre içinde Kuruma verilmesi halinde işyeri bildirgesi, aylık prim ve hizmet belgesi verilmesi süresinin geçmiş olması halinde ise aylık prim ve hizmet belgesinin kağıt ortamında düzenlenerek Kuruma verilmesi durumunda bu belgelerin geç verilmesi nedeniyle de idari para cezası uygulanmayacaktır.

Yabancı uyruklu sigortalı çalıştıran işyerinin Kanun kapsamına yeni alınan işyeri olması halinde işyeri tescili için işe giriş bildirgesi verilmesi gereken 45 günlük süre esas alınarak işlem yapılacak, işe giriş bildirgesinde ise yeni işyerleri için 45 günlük süre ve bir aylık süre birlikte değerlendirilerek idari para cezası uygulanıp uygulanmayacağına karar verilecektir.

Örnek 2- 17/5/2013 tarihinden itibaren çalışma izni başlatılan ve buna ilişkin izin belgesini 27/5/2013 tarihinde alan işveren, yabancı uyruklu kişinin oturma izni için Emniyet makamlarına 29/5/2013 tarihinde başvurmuştur. 9/7/2013 tarihinde sigortalı çalıştırmaya başlayacağını beyan ederek buna ilişkin işyeri bildirgesi ile sigortalı işe giriş bildirgesini 11/7/2013 tarihinde Kuruma vermiştir. Çalışma izin belgesi işverence 27/5/2013 tarihinde alındığından 30 günlük süre 27/5/2013 tarihinden itibaren başlatılacak, 25/6/2013 tarihinde sona erecektir. 15 günlük süre de 26/6/2013 tarihinde başlatılacak 10/7/2013 tarihinde sona erecektir. Bu durumda 45 günlük sürenin son günü 10/7/2013 tarihi olduğundan işe giriş bildirgesi ve işyeri bildirgesinin geç verilmesi nedeniyle idari para cezası uygulanacaktır. 2013 yılı Temmuz ayı aylık prim ve hizmet belgesi 23/8/2013 tarihinde Kuruma verileceğinden aylık prim ve hizmet belgesi herhangi bir işlem yapılmayacaktır.

Örnek 3- Örnek 2'deki işyerinin yeni işyeri olması halinde işe giriş bildirgesinin bir aylık süre içinde Kuruma verilmesi süresi bulunduğundan işe giriş bildirgesinin geç verilmesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacaktır.

Bu Genelgenin yayımı tarihinden önce yabancı uyruklu sigortalı çalıştıran işverenlerin müracaatları halinde bu Genelge hükümleri doğrultusunda işlem yapılacaktır.

6458 sayılı Kanun 11/4/2014 tarihinde yürürlüğe gireceğinden bu tarihten sonra 4817 sayılı Kanuna göre çalışma izni aynı zamanda ikamet izni olarak değerlendirilecektir. Bu nedenle, işverenlerin;

- Çalışma izin belgesindeki izin başlangıç tarihinden itibaren 30 gün içinde,

- Çalışma izin belgesinin işverene gönderildiği tarih/tebliğ tarihi ile çalışma izin tarihinin farklı olması halinde çalışma izin belgesinin işverene gönderildiği tarihten/tebliğ tarihinden itibaren 30 günlük süre içinde,

sigortalı işe giriş bildirgesi düzenleyerek Kuruma vermeleri halinde bildirme yasal sürede verilmiş sayılacaktır. İşyeri bildirgesi ile aylık prim ve hizmet belgesi hakkında da aynı şekilde işlem yapılacaktır.

Çalışma Genel Müdürlüğü tarafından, çalışma izin belgeleri ile diğer bakanlıklar veya kurumlar tarafından verilen ve Çalışma Genel Müdürlüğüne gönderilen izin belgelerinin birer örneği ilgili SĞİM/SGM'lere intikal ettirilecek, çalışma izinleri ilgili mevzuat çerçevesinde yabancıların mesleği ve ödenecek ücret, işyeri, çalışacağı adres gibi kriterler değerlendirilerek

verildiğinden ve verilen çalışma izni kısmi süreli ise bu durum da belgede belirtildiğinden, bunların izin belgesinde belirtilen işyeri ve işveren tarafından yine belgede belirtilen ücret tutarından az olmamak üzere kısmi süreli çalışma olup olmadığı hususu da göz önünde bulundurularak Kurumumuza bildirimlerinin yapılması sağlanacaktır.

Bakanlıkça çalışma izinlerinin uzatılması işlemleri yapılırken yabancıların sosyal güvenlik ile ilgili yükümlülüklerinin yerine getirilip getirilmediği kontrol edildiğinden, izin belgesinde kayıtlı prime esas kazançta göre sigortalıların çalışmalarını noksansız olarak bildirmeleri hususunda işverenlerin, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bağımsız çalışanların ise primlerini noksansız olarak ödemeleri konusunda uyarılmaları gerekmektedir.

Yabancıların çalışma izinlerinin takibi "Kayıtdışı İstihdamla Mücadele Daire Başkanlığı Uygulamaları" programı içinde yer alan "Diğer Kurumlar-Yabancı Çalışan Sorgu" menüsü aracılığıyla yapılacaktır.

İşverenler tarafından 4817 sayılı Kanun gereğince çalışma izni alınmadan çalıştırılarak Kuruma bildiri yapılan sigortalılar ile kontrol ve denetim elemanlarınca çalışma izni olmadan çalıştırıldığı tespit edilen yabancı uyruklu kişilerin Kurumumuzca tescili yapılacaktır. Daha sonra sigortalının geçici görevli olarak gelip gelmediği ile çalışma izninden muaf olup olmadığı hususu araştırılarak sonucunun Kurumumuza bildirilmesi için tescili yapan SGM/SGM'lerce Çalışma Genel Müdürlüğüne, bunlardan yabancı kimlik numarası bulunmayanlar ise yabancı kimlik numarası alınmak üzere ayrıca nüfus idarelerine bildirilecektir.

2- "Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendi Kapsamında Çalışan Yabancı Uyrukluların Sigortalılığı" başlıklı birinci bölümünün "4- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkede kurulu bir kuruluş tarafından o kuruluş adına geçici olarak çalışmaya gönderilenler" başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"4- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkede kurulu bir kuruluş tarafından o kuruluş adına geçici olarak çalışmaya gönderilenler"

2/3/2011 tarihli ve 27862 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan SSİY ile 12/5/2011 tarihli ve 27579 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan SSİY'nin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine "bir iş için" ibaresinden sonra gelmek üzere "en fazla üç ay süreyle" ibaresi eklenmiştir.

Söz konusu değişiklikle, sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde sigortalı ya da emekli olup, ülkemize üç aydan fazla bir süre ile çalışmak için geçici görevli olarak yabancı ülkede kurulu şirket tarafından gönderilenler çalışmaya başladıkları tarihin üçüncü ayın sonundan itibaren sigortalı sayılmışlardır. Bu uygulama ile 2/3/2011 tarihinden önce geldiği ülkede sigortalı sayılması nedeniyle Ülkemizde sigortalı sayılmayıp bu tarihten sonra çalışmaya devam edenler 2/6/2011 tarihinden itibaren, 2/3/2011 tarihinden sonra Ülkemize çalışmak için gelenler ise çalışmaya başladıkları tarihin üçüncü ayından itibaren 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmışlardır.

21/8/2013 tarihli ve 28742 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan SSİY'nin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yapılan değişiklikle, 21/8/2013 tarihinden itibaren sosyal güvenlik sözleşme hükümleri saklı kalmak kaydıyla yabancı bir ülkede kurulu herhangi bir kuruluş tarafından ve o kuruluş adına ve hesabına Ülkemize bir iş için gönderilenlerin yurtdışında sigortalı olduklarını kanıtlayıcı belgelerle sunmaları halinde sigortalı sayılmaması hükmü getirilmiştir."

SSİY değişikliği nedeniyle; 21/8/2013 tarihinden itibaren sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde o ülkenin sosyal güvenlik sistemine tabi çalıştığını ya da kendi çalışmalarından dolayı aylık aldığı belgeyle Ülkemize geçici görevle çalışmaya gelenler ile 21/8/2013 tarihinden önce bu kapsamda olup, sigortalı sayılmış olanlar 21/8/2013 tarihi itibarıyla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalı sayılmayacaklardır. Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde sosyal güvenlik sistemine

tabi çalıştığını ya da kendi çalışmalarından dolayı aylık aldığı belgelendirilmesinde bu belgenin yabancı uyruklunun kendi ülkesinin sosyal güvenlik kurumundan alınmış olması ve Ülkemizde bulunan temsilciliğinden (elçilik, konsolosluk, ataşelik vb) onaylanmış olması gerekmektedir.

Ülkemize geçici görevli olarak gelenlerden geldiği ülkede sigortalı olduğunu belgeleyenler 21/8/2013 tarihinden itibaren sigortalı sayılmayacağından işverenlerden bu tarihten sonra aylık prim ve hizmet belgesi alınmayacaktır. 21/8/2013 tarihinden sonra sigortalı sayılmadıkları için çalıştırılmayacak yabancı uyruklular için işverence düzenlenecek işten ayrılış bildireleri nedeniyle idari para cezası uygulanmayacak, işten ayrılış bildirelerinin e-sigorta yoluyla verilmesi istenmeyecek, kağıt ortamında verilmesi yeterli sayılacaktır.

4817 sayılı Kanununun 4 üncü maddesi gereğince Ülkemizde çalışmaya başlayacak yabancıların çalışmaya başlamadan önce çalışma izni almaları gerekmekte olup, 5510 sayılı Kanuna göre sigortalılığı iptal edileceklerden çalışma izni bulunmayanların durumu Çalışma Genel Müdürlüğüne bildirilecektir.”

E- GENELGENİN ALTINCI KISMINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- “2.1- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar” alt başlığına aşağıdaki paragraf ilave edilmiştir.

“2008 yılı Ekim ayından önce 506 sayılı Kanuna göre yaşlılık aylığı almakta iken serbest avukat olarak çalışmalarını sürdürenlerin aynı zamanda hizmet akdine tabi olarak bir işverenin yanında çalışmaları halinde sosyal güvenlik destek primi bu çalışmalarından dolayı aldıkları ücretten kesilecek bunların almakta oldukları yaşlılık aylığından ayrıca sosyal güvenlik destek primi kesilmeyecektir. 2008 yılı Ekim ayından itibaren avukatlık mesleği Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına alındığından 1/10/2008 tarihinden itibaren önce başlayan sigortalılık, 1/3/2011 tarihinden itibaren ise (a) bendi kapsamındaki sigortalılık esas alınarak işlem yapılacaktır.”

2- “2.2- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar” alt başlığına birinci paragraftan sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“2/8/2003 tarihli ve 25187 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 4956 sayılı Kanununun 44 üncü maddesiyle 1479 sayılı Kanunun ek 20 nci maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiş ve maddeye eklenen 3 üncü fıkrasında; diğer sosyal güvenlik kanunlarına göre yaşlılık ve malullük aylığı bağlananlardan gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar sosyal güvenlik destek primi kapsamına alınmıştır.

Ancak; 28/1/2004 tarih ve 25360 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5073 sayılı Kanununun 15 inci maddesi ile 1479 sayılı Kanunun ek 20 nci maddesinin 1 inci fıkrası ile 3 üncü fıkrasının birinci cümlesi değiştirilerek; “*Bu Kanuna göre yaşlılık aylığı bağlananlardan, 24 üncü maddenin (i) numaralı bendinde belirtilen çalışmalarına devam edenlerin veya daha sonra çalışmaya başlayanların, sosyal yardım zammı dahil tahakkuk eden aylıklarından, aylığın bağlandığı veya tekrar çalışmaya başladığı tarihi takip eden ay başından itibaren, çalışmalarının sona erdiği ay dahil % 10 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilir. Diğer sosyal güvenlik kanunlarına göre yaşlılık veya malullük aylığı bağlananlardan 24 üncü maddenin (i) numaralı bendinde belirtilen kapsamda çalışmaya başlayanlar, çalışmaya başladıkları ayı takip eden aybaşından itibaren, çalışmalarının sona erdiği ay dahil, bu Kanununun 50 nci maddesine göre belirlenen on ikinci gelir basamağının % 10’u oranında sosyal güvenlik destek primi öderler.*” hükmü getirilmiştir.

14/28

Bu düzenleme ile yaşlılık ve malullük aylığı bağlandıktan sonra 1479 sayılı Kanununun 24 üncü maddenin (1) numaralı bendinde belirtilen kapsamda çalışmaya başlayanların sosyal güvenlik destek primi kapsamında tescilleri yapılacaktır.

Örnek- 1/8/1997 tarihinde (a) bendi kapsamında aylık alan sigortalı, 25/3/2002 tarihinde vergiden muaf olarak seyyar pazarcılık mesleğine başlamış olup, bu faaliyetinin 28/1/2004 tarihinden sonra da devam etmesi durumunda, bu tarihten itibaren sigortalının sosyal güvenlik destek primi kapsamında tescilinin yapılması gerekmektedir.”

F- GENELGENİN YEDİNCİ KISMINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- “İsteğe Bağlı Sigortalılık Şartları ve Sigortalı Sayılanlar” başlıklı birinci bölümünün 1.1- “Türkiyede ikamet etmek alt başlıklı” alt başlığının son paragrafı aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Ülkemizle imzalanmış ikili sosyal güvenlik sözleşmelerine göre Fransa, İngiltere, İsveç ve İsviçre’de bulunanlar ile bu ülkelerde sigortalı olanlardan Türkiye’de ikamet etme şartı aranmaksızın isteğe bağlı sigortalı olma şartlarını yerine getirenlerin ülkemizde isteğe bağlı sigortaya prim ödemeleri mümkündür.”

2- “İsteğe Bağlı Sigortalılık Şartları ve Sigortalı Sayılanlar” başlıklı birinci bölüme “4- 1/10/2008 tarihinden sonra tescili yapılan sigortalıların primlerinin değerlendirme işlemleri” başlığı ilave edilmiştir.

“4- 1/10/2008 tarihinden sonra zorunlu sigortalı olarak tescili yapılan sigortalıların primlerinin değerlendirme işlemleri

Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında ilk defa 1/10/2008 tarihinden sonra zorunlu sigortalı olarak tescilleri yapılan ((4) numaralı alt bendi hariç) ve daha sonraki bir tarihte zorunlu sigortalılıkları sona erenlerin isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunmadan prim ödemeye devam etmeleri halinde primlerinin karşıladığı süre ile sınırlı kalmak kaydıyla ödemiş oldukları sürelerin “isteğe bağlı sigortalılık süresi” olarak değerlendirilmesi işlemlerine devam edilecektir.

Buna göre, kendilerine veya hak sahiplerine aylık bağlananlar ile prim iadesi alanlar hariç olmak üzere yeniden değerlendirme talebinde bulunanların 1/10/2008 tarihinden sonra yatırmış oldukları primler karşılığı süre ile sınırlı kalmak kaydıyla “isteğe bağlı sigortalılık süresi” olarak değerlendirilecektir.

Yapılan değerlendirme neticesinde sigortalılığı sona erdirilenlerin, isteğe bağlı sigortalı olmak istemeleri halinde yazılı talepte bulunma şartı aranacaktır.

Ayrıca, Kanununun 4 üncü maddesinin (b) bendi kapsamında tescilleri yapılan ((4) numaralı alt bendi hariç) ancak 5510 sayılı Kanun kapsamında sigortalı olmadıkları daha sonraki bir tarihte tespit edilmesi nedeniyle sigortalılıklarının tescil tarihi itibarıyla iptal edilmesi gerekenlerden;

- Prim ödemelerinin iadesini talep edenlerin sigortalılıklarının tescil tarihi itibarıyla iptal edilerek ödenen primler iade edilecek,

- Ödenen primlerin “isteğe bağlı sigortalılık süresi” olarak değerlendirilmesini; talep edenlerin giriş bildirgelerinin iptal edilmeden tescil tarihi itibarıyla terk (01) kodu ile sigortalılıklarının sona erdirilmesi ile tescil tarihinden sonra primi ödenen ayın başı itibarıyla (05) kodu ile sigortalılığın başlatılması ve primlerin karşıladığı süre ile sınırlı kalmak şartıyla “isteğe bağlı sigortalılık süresi” olarak değerlendirilecektir.

Yapılan değerlendirme neticesinde sigortalılığı sona erdirilenlerin, isteğe bağlı sigortalı olmak istemeleri halinde yazılı talepte bulunma şartı aranacaktır.”

Bu değişiklikten önce sigortalılıkları iptal edilerek prim iadesi alanlar hakkında yeni bir işlem yapılmayacaktır.

3- "1/10/2008 Tarihinden Önce İsteğe Bağlı Sigortalı Olanlar Hakkında Yapılacak İşlemler" başlıklı dördüncü bölümünün "2.2- 1/10/2008 öncesi 1479 sayılı Kanuna göre ödenen primlerin değerlendirilmesi" alt başlığı aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1479 sayılı Kanun kapsamında zorunlu sigortalılıkları sona erenlerin isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunmadan prim ödemeye devam etmeleri halinde primlerinin karşıladığı süre ile sınırlı kalmak kaydıyla sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesi işlemlerine 1/10/2008 tarihinden sonra da devam edilecektir.

Bu değişiklikten önce 30/9/2008 tarihi itibarıyla değerlendirme işlemleri sona erdirilen sigortalılardan kendilerine veya hak sahiplerine aylık bağlananlar ile taraflarına prim iadesi yapılanlar hariç olmak üzere yeniden değerlendirme talebinde bulunanların 1/10/2008 tarihinden sonra yatırmış oldukları primler karşıladığı süre ile sınırlı kalmak kaydıyla sigortalılık süresi-olarak değerlendirilir.

Yapılan değerlendirme neticesinde sigortalılığı sona erdirilenlerin, isteğe bağlı sigortalı olmak istemeleri halinde yazılı talepte bulunma şartı aranacaktır."

4- "İsteğe Bağlı Sigorta Primlerinin Hesabı ve Ödenmesi" başlıklı yedinci bölüme aşığıdaki başlık ilave edilmiştir.

"4- Genel sağlık sigortası hak sahipliği

Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile isteğe bağlı sigortalılar 1/10/2008 tarihinden itibaren genel sağlık sigortalısı sayılmış olup, Kanunun 52 nci maddesi gereğince bakmakla yükümlü olunan kişi dahi olsalar genel sağlık sigortası primini ödemekle yükümlüdürler.

İsteğe bağlı sigortalılar ile bunların bakmakla yükümlü oldukları kişilerin genel sağlık sigortası yardımlarından faydalanmaları için sağlık hizmeti sunucusuna başvurdukları tarihten önceki son bir yıl içinde toplam 30 gün genel sağlık sigortası primi ödemiş olmaları ayrıca 60 günden fazla prim ve prime ilişkin borçlarının bulunmaması gerekmektedir.

İsteğe bağlı sigortalı olanlar; bakmakla yükümlü olunan ya da hak sahibi olarak ölüm aylığı veya geliri veyahut kendi çalışmasından dolayı gelir alan kişi olsa dahi, Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayıldıklarından bunlar, genel sağlık sigortası primini de ödeyeceklerdir.

Türkiye'de yerleşik olma hali bir yılı doldurmayan yabancı uyruklu sigortalılar genel sağlık sigortalısı sayılmadığından, bunlardan bir yıldan daha az bir süre oturan ve isteğe bağlı sigortalı olanlardan genel sağlık sigortası primi alınmayacaktır. Ancak, oturma süresi bir yıldan fazla olanlardan oturma süresinin birinci yılının dolduğu tarihten itibaren sigortalının talepte bulunup bulunmadığına bakılmaksızın genel sağlık sigortası primi alınacaktır."

G- GENELGENİN SEKİZİNCİ KISIMINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- "Fıili Hizmet Süresi Zammı" başlıklı birinci bölümünün "1-Fıili hizmet süresi zammından yararlandırılacak sigortalılar" başlığı altında yer alan tablonun 13 üncü sırasının "Kapsamdaki sigortalılar" başlıklı sütununda "uzman erbaşlar" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve sözleşmeli erbaş ve erler" ibaresi, 14 üncü sırasının aynı başlıklı sütununda "polis" ibaresinden sonra gelmek üzere "memuru, başpolis memuru ve kıdemli başpolis memuru," ibaresi eklenmiştir.

16/28

Ğ- GENELGENİN DOKUZUNCU KISMINDA YAPILAN DÜZENLEMELER.

1- "2008 Yılı Ekim Ayı Başından Önce Geçen Hizmetlerin Çakışması" başlıklı birinci bölümün "2- 4/10/2000-1/10/2008 tarihleri arasında 1479 ve 2926 sayılı Kanunlara tabi geçen hizmetlerin çakışması" başlığının dördüncü paragrafı değiştirilmiş ve bu paragraftan sonra gelmek üzere "Örnek 4" eklenmiş takip eden örnek numaraları "Örnek 4, Örnek 5", "Örnek 5, Örnek 6" olarak değiştirilmiştir.

"1/10/2008 tarihinden önce 1/7/2002 tarihinde 1479 sayılı Kanunun 79 uncu maddesine göre isteğe bağlı sigortalılığı başlatılan sigortalının 30/6/2005 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığı sona ermiştir. 1/10/2008 tarihinden sonra isteğe bağlı sigortalılığının sona erdiği tarihten sonraki bir tarihte 2/6/2006 tarihinde başlayan vergi mükellefiyetinin bulunduğu ve halen devam ettiği tespit edilmiştir. Sigortalının vergi başlangıç tarihi olan 2/6/2006 tarihinde (06) kodu ile yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 4- 28/12/1987 tarihinde 1479 sayılı Kanuna tabi zorunlu sigortalılığı başlatılan sigortalının vergi kaydı 29/6/1988 tarihinde sona ermiştir. 1/8/1988 tarihinde başlayan isteğe bağlı sigortalılığı kesintisiz olarak devam etmekteyken 7/3/2011 tarihinde tahsis talebinde bulunması üzerine yapılan inceleme sonucunda sigortalının 15/9/1994 ile 31/12/1998 tarihleri arasında vergi kaydının bulunduğu tespit edilmiştir. Bu durumda isteğe bağlı sigortalılığı kesintisiz olarak devam ederken vergi kaydı Kanunun yürürlük tarihinden sonra tespit edildiğinden bu vergi kayıtlarına istinaden 15/9/1994 ile 31/12/1998 tarihleri arasındaki zorunlu sigortalı olarak değerlendirilmeyecektir."

2- "2008 Yılı Ekim Ayı Başından Önce Geçen Hizmetlerin Çakışması" başlıklı birinci bölümün "6- 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalıların kendilerine ait veya ortak oldukları işyerlerinden kendilerini sigortalı göstermesi" başlıklı bölüme aşağıdaki örnekler ilave edilmiştir.

"**Örnek 1-** 21/11/2007 tarihinden itibaren kendine ait limited şirket ortağı olduğu işyerinden hizmetleri bildirilen sigortalının bu çalışmalarının 1/10/2008 tarihinden sonra da kesintisiz olarak devam ettiği tespit edildiğinden sigortalılığı (4/a) kapsamında devam ettirilecektir.

Örnek 2- Örnek 1'deki sigortalının 25/12/2012 tarihinde kendine ait işyerinden işten ayrılış bildirgesi verildiği tespit edilmiş olup, kendi işyerinde bir daha (4/a) kapsamında bildirilemeyeceğinden, 26/12/2012 tarihinden itibaren (4/b) kapsamında sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 3- 5/10/2005-24/7/2010 tarihleri arasında kendine ait işyerinden başka sigortalılarla birlikte hizmetleri bildirilen sigortalının, 22/8/2005-29/7/2007 ve 9/5/2008-30/10/2012 tarihleri arasında vergi mükellefiyetinin bulunduğu anlaşılmıştır. Kanunun geçici 8 inci maddesi gereğince 1/10/2008 tarihine kadar kayıt ve tescilini yaptırmayan sigortalının 1/10/2008 tarihi itibarıyla (b) bendi kapsamındaki sigortalılığının başlatılması gerekmekte ise de bu tarihte (a) bendi kapsamındaki çalışması devam ettiğinden (b) bendine tabi sigortalılığı (a) bendi kapsamındaki sigortalılığının sona erdiği 25/7/2010 tarihi itibarıyla başlatılacaktır.

Örnek 4- 6/10/2003 tarihinde kendine ait işyerinden başka sigortalılarla birlikte (a) bendi kapsamında bildirilen sigortalının, işyeri faaliyetini 6/1/2009 tarihinden itibaren farklı bir üniteye naklettiği, sigortalının 7/1/2009 tarihinden itibaren işyeri faaliyetini naklettiği işyerinden bildirimlerinin yapılmaya devam edildiği anlaşılmış olup, bu sigortalının (a) bendi kapsamındaki sigortalılığı kesintiye uğramış sayılmayacaktır.

Örnek 5- Örnek 4'deki sigortalının işyerini naklettiği tarihten sonra 8/1/2009 tarihinden itibaren (a) bendi kapsamında yeni işyerinden hizmet bildirildiği tespit edilmiş olup, bu durumda

17/28

sigortalının önceki işyerindeki çalışmasının kesintisiz devam ettiğinden, söz edilemeyeceğinden 7/1/2009 tarihinden itibaren (b) bendi kapsamında sigortalı olarak bildirimleri başlatılacaktır. Bu gibi durumlarda sigortalının doğru işten ayrılış nedeni tespit edilerek düzeltilmektedir.

Örnek 6- 4/3/2007 tarihinden itibaren hizmet akdine tabi çalıştığı işyerine 17/6/2013 tarihinde ortak olan kişinin kendi işyerinden dolayı sigortalı bildirilmesine imkan olmadığından 16/6/2013 tarihinden itibaren (a) bendi kapsamındaki sigortalılığı sona erdirilecek 17/6/2013 tarihinden itibaren (b) bendi kapsamındaki sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 7- 3/4/2008 tarihinde limited şirket ortağı olan sigortalı bu tarihten itibaren kendi işyerinden 506 sayılı Kanuna göre kendini sigortalı bildirmiş olup, 24/12/2012 tarihinde de diğer çalışanlarını işten çıkararak bu tarihten sonra tek başına sigortalı olarak bildirmeye devam etmiştir. 24/12/2012 tarihinden itibaren söz konusu işyerinde başkaca sigortalı çalışmadığından 23/12/2012 tarihinde (a) bendi kapsamındaki sigortalılığının sona ermesi 24/12/2012 tarihi itibarıyla (b) bendi kapsamında sigortalılığının başlatılacaktır."

3- "2008 Yılı Ekim Ayı Başından Sonraki Hizmetlerin Çakışması" başlıklı ikinci bölümün "5- Kısmi süreli olarak 30 günden az çalışılan sürelerde hizmetlerin çakışması" başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"5- Kısmi süreli olarak 30 günden az çalışılan sürelerde hizmetlerin çakışması"

4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesiyle çalışanlar (eksik gün nedeni 06-Kısmi istihdam), tam süreli çalışmakla birlikte ay içinde puantaj kaydı tutularak kısmi hizmet bildirilen (eksik gün nedeni 7- Puantaj kaydı) ile ev hizmetlerinde 30 günden az çalışanların (eksik gün nedeni 17-Ev hizmetlerinde 30 günden az çalışma) aynı anda Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan sigortalılık hallerinin bulunması durumunda sadece çalışan süredeki (b) bendine tabi sigortalılıkları iptal edilecektir. Çakışma sürelerinin tespitinde her bir ay için ayrı ayrı değerlendirme yapılacaktır. Bu durumda, ay içinde kısmi çalışılan süreler dışında kalan sürede (b) bendine tabi sigortalılık geçerli sayılacağından sigortalılar ayrıca (b) bendi kapsamında prim ödemek için yazılı talepte bulunmayacaklardır.

Sigortalıların ay içindeki (a) ve (b) bentlerine tabi gün sayılarının hesabında ay 30 gün kabul edilecek (b) bendine tabi gün sayısı (a) bendine ilave edilerek hesaplanacaktır. Sigortalının (a) bendine tabi işe girdiği ay içinde işten çıktığı ay için parmak hesabı yapılarak işlem yapılacaktır. Artık güne ait kazançlar sigortalının prime esas kazaneına ilave edilecektir. Ay içinde giriş ve çıkış tarihi bulunmuyorsa kısmi çalışılan aylarda (a) bendi kapsamındaki sigortalılık ayın ilk gününden itibaren başlatılacaktır. (b) bendine tabi sigortalılık ise (a) bendi kapsamındaki sigortalılığının sona erdiği günü takip eden günden itibaren başlatılacaktır.

Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında kısmi süreli olarak çalışanlar bu süreleri dışında kalan günleri (b) bendine tabi zorunlu çalışmalarını ile tamamladıklarından kalan sürelerinde kısmi süreleri olarak (a) bendi kapsamında isteğe bağlı sigortalı olamayacakları gibi genel sağlık sigortalısı olarak bu süreleri ayrıca tamamlamayacaklardır.

Sigortalıların ay içinde birden fazla işyerinde çalışmalarını halinde "06" ve "17" numaralı eksik gün nedenleri dışında 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi diğer çalışmalarını da toplanacak, sigortalılar kalan günler için (b) bendine tabi sigortalı sayılacaktır. Birden fazla çalışması toplam 30 gün olan sigortalılar hakkında (b) bendine tabi prim alınmayacak olup, bu Genelgenin "4- Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olarak aynı anda prim ödenmiş hizmetlerin değerlendirilmesi" başlıklı bölüm doğrultusunda işlem yapılacaktır.

Kanununun 67 nci maddesine 25/2/2011 tarihinden ilave edilen beşinci fıkra ile bu tarihten itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların 4857 sayılı Kanununun 56 nci ve 74 üncü maddeleri ile diğer iş kanunlarına göre ücretsiz izin sayılan süreler

18/28

haricinde ayrıca bir takvim yılı içerisinde toplam bir ayı aşmayan ve işverenlerince belgelendirilen ücretsiz izin sürelerinde genel sağlık sigortalılıklarının devam edeceği hüküm altına alındığından bir ayı aşan kısmi çalışmalarda eksik gün nedeni "06", "07" ya da "17" olup, ay içinde "0" gün ve "0" kazanç bildirilen kayıtlar, eksik gün nedeni "7-Puantaj kaydı" ve "12-Birden fazla" ve "13-Diğer" seçilenler ya da "0" gün ve "0" kazanç bildirimini sürekli olarak yaptığı tespit edilenler hakkında (a) bendi kapsamında bildirilen çalışmanın fiili olup olmadığı hususu araştırılarak sonucuna göre işlem yapılacaktır.

Örnek 1- Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalı olup, 40,00 TL günlük kazanç üzerinden prim ödeyen ve 28/1/2014 tarihinde 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında her ay 5 gün kısmi süreli (eksik gün nedeni 06) olarak ve işverenince 40,00 TL günlük kazanç üzerinden çalışmaya başlayan sigortalı 2014 yılı Ocak ayında 27 gün (b) bendine, 4 gün (a) bendine tabi sigortalı olacak, takip eden aylarda (b) bendine tabi sigortalılığı 25 gün olarak bildirilecektir. Sigortalının 2014 yılı Mayıs ayında 15 gün kısmi istihdama tabi çalıştığı varsayıldığında Mayıs ayında 15 gün (b) bendine tabi sigortalı sayılacaktır.

Yıl	Sigortalılık Statüsü	İşe Giriş Tarihi	Toplam Gün	Aylık Bağlamada Dikkate Alınacak	
				Gün	PEK
2013 Aralık	4/b	-	30	30	1200,00
2014 Ocak	4/b		27*	30	1080,00
	4/a	28/1/2014	4		160,00
2014 Şubat	4/b		25	30	1000,00
	4/a		5		200,00
2014 Mart	4/b		25	30	1000,00
	4/a		5		200,00
2014 Nisan	4/b		25	30	1000,00
	4/a		5		200,00
2014 Mayıs	4/b		15	30	600,00
	4/a		15		600,00

* Sigortalıya ay içinde giriş ve çıkış işlemi yapılacağından (4/b) günleri parmak hesabı yapılarak belirlenecektir.

Kısmi süreli çalışanlara ilişkin hizmet çakışmalarında bu Genelge ile düzenlenen hususlar doğrultusunda Genelgenin yayım tarihinden itibaren uygulamaya geçilecek olup, 1/3/2011 tarihinden itibaren kısmi süreli çalışması nedeniyle Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı sona erdirilenlerin çakışan süreler dışındaki primlerini ödemek için talepte bulunmaları halinde, söz konusu aylar (b) bendi kapsamında 30 güne tamamlanıp hizmet süresi olarak değerlendirilebilecektir. Sosyal güvenlik destek primine tabi sigortalılık hakkında da aynı şekilde işlem yapılacaktır."

4- "2008 Yılı Ekim Ayı Başından Sonraki Hizmetlerin Çakışması" başlıklı ikinci bölümün "6.4- 5 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendi ile 4 üncü maddeye tabi geçen çalışmaların çakışması" alt başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“6.4- 5 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendi ile 4 üncü maddeye tabi geçen çalışmaların çakışması

Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde ülkeniz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri bu çalışmaları devam ederken Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında sigortalı olabileceklerdir. Ancak, bunlardan 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olanların isteğe bağlılıkları (a) bendi kapsamında çalışmaya başladıkları tarihten bir gün önce sona erdirilecek, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olanlardan isteğe bağlı sigortalılığı bulunanların isteğe bağlı sigortalılık sona erdirilinceye kadar (b) bendine tabi sigortalılıkları başlatılmayacaktır.

Örnek- 1/5/2011 tarihinde 5 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında sigortalı olan 12/5/2011 tarihinde de isteğe bağlı sigortalı olmak için müracaat eden sigortalı, 26/6/2011 tarihinde limited şirket ortağı olmuştur. Bu sigortalının 5 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki sigortalılığı ve isteğe bağlı sigortalılığı devam ettirecektir. İsteğe bağlı sigortalılığının dilekçe ile 17/9/2012 tarihinde sona ermesi halinde (b) bendi kapsamındaki sigortalılığı 18/9/2012 tarihinden itibaren başlatılacaktır.”

H- GENELGENİN ONUNCU KISMINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- “Kanunun 41 inci Maddesine Göre Yapılacak Borçlanmalar” başlıklı birinci bölümünde yer alan “2.1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıların doğumdan sonra geçen süreleri” alt başlığı altındaki açıklamalara ilişkin Örnek 3’e aşağıdaki ilave yapılmıştır.

“Bu sigortalının 15/1/2000 taribinde ilk defa malullük, yaşlılık ve ölüm sigorta kollarına tabi olarak çalışmaya başladığı varsayıldığında sigortalılık süresi başlangıcı 15/1/2000 tarihinden geriye doğru borçlanılan süre kadar gidilerek tespit edilecektir.”

2- “Kanunun 41 inci Maddesine Göre Yapılacak Borçlanmalar” başlıklı birinci bölümünde yer alan “2.2- Er veya erbaş olarak silah altında veya yedek subay okulunda geçen süreler” alt başlığı altındaki altıncı paragraf aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, onüçüncü paragrafa “Türk vatandaşlığına alınan kimselerin askerlik süresini belgeleyememeleri durumunda borçlanma işlemleri yapılmayacak, varsa yapılmış olan borçlanma işlemleri iptal edilecektir.” cümlesi eklenmiş ve bu paragraftan sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir. Yine aynı bölümdeki Örnek 2’den sonra gelmek üzere “Örnek 3” ilave edilmiştir.

“Yapılacak askerlik borçlanmalarında, hava değişimlerinin 1111 sayılı Kanunun yayımlandığı 17/7/1927 tarihine kadar 1 yılının, bu tarihten sonra 3 ayının, 22/2/2014 tarihinden sonra otuz gününün, 1076 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi uyarınca erbaş ve er statüsünde askerlik görevini yapanların (kısa dönem) ise 14/11/1980 tarihinden itibaren 1 ayının, 22/2/2014 tarihinden itibaren onbeş gününün askerlik süresi olarak dikkate alınması gerektiğinden, bu süreleri aşan kısmı ile hastalık veya cezai bir sebeple uzayan süreler borçlandırılmayacaktır.”

“Türk vatandaşı iken askere alınan ve askerlik yükümlülüğünü yerine getirenlerin daha sonra Türk vatandaşlığından çıkmaları halinde Türk vatandaşı iken yaptıkları askerlikleri borçlanılabilecek, daha önce yapılmış olan borçlanmaları geçerli sayılacaktır.”

20/28

“Örnek 3- 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı 15/5/1988 tarihinde sona eren sigortalı, 2/6/2001 tarihinde askerlik borçlanması için müracaat etmiş, ancak anılan tarihte aktif sigortalı olmadığından talebi reddedilmiştir. Talebi reddedilen sigortalı 14/4/2010 tarihinde yeniden askerlik borçlanması talebinde bulunması halinde 8/9/1999 tarihinden önceki döneme ait olsa dahi askerlik süresi Kanununun 41 inci maddesi hükmüne göre borçlandırılacaktır.”

3- “Kanununun 41 inci Maddesine Göre Yapılacak Borçlanmalar” başlıklı birinci bölümünün “2-Borçlanılacak süreler” başlığının “2.5- Avukatlık stajında geçen süreler” alt başlığı altında yer alan açıklamaların ikinci ve üçüncü paragraflar metinden çıkarılmış, birinci paragraftan sonra gelmek üzere aşağıdaki açıklamalar eklenmiş, “Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olanların borçlandırılmasında Kurumlarından tüm hizmetlerini gösterir onaylı hizmet belgesi istenecektir.” paragrafı ise örneklerden önce gelmek üzere bölümün sonuna eklenmiştir. Bu bölümde bulunan “Örnek 2” ve “Örnek 3” aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Borçlanma yapılabilmesi için staj süresinin tamamlanması gerekmektedir birlikte avukatlık stajını tamamlamadan ayrılıp, daha sonra borçlanma talebinde bulunanlardan,

- 1136 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin değiştirildiği 10/5/2001 tarihine kadar adli ve askeri hakimlik ve savcılıkta, Anayasa Mahkemesi asli ve geçici raportörlüklerinde ve Danıştay dava daireleri başkan ve üyelikleri ile başkanın sözcülüğü, kanun sözcülüğü ve bu daireler başyardımcılıkları ve yardımcılıklarında veya kuruluşlarında avukat bulunan bakanlıklar ve katma bütçe ile yönetilen genel müdürlükler hukuk müşavirliği görevlerinde veyahut üniversiteye bağlı fakülteler hukuk ilmi dersleri profesörlük veya doçentliklerinde yahut 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununa göre hakimlik veya savcılık sınıflarından sayılan hizmetlerde en az dört yıl,

- 10/5/2001 tarihinden sonra ise adli, idari ve askeri yargıda hakimlik ve savcılıklarda, Anayasa Mahkemesi raportörlüklerinde, Danıştay üyeliklerinde, üniversiteye bağlı fakültelerin hukuk bilimi dersleri dalında profesörlük, doçentlik, yardımcı doçentlik görevlerinde dört yıl, kamu kurum ve kuruluşlarının hukuk müşavirliği görevinde on yıl,

süre ile hizmeti bulunanların gerek görülmesi halinde ilgili barolarla yapılacak yazışma sonucunda avukatlık yapma hakkına sahip oldukları tespit edildikten sonra avukatlık stajını tamamlama ve avukatlık sınavını başarıyla geçme şartları aranmadan avukatlık stajında geçen süreleri borçlandırılacaktır.

Örnek 2- 7/2/2008-7/8/2008 tarihleri arasında mahkemeler nezdinde stajını tamamladıktan sonra avukat yanında staj yapmakta iken, 17/10/2008 tarihinde Adalet Bakanlığında hakim aday olarak Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında göreve başlayan sigortalı, 27/2/2014 tarihli dilekçesi ile avukatlık staj süresini borçlanmak istemektedir. İlgili Baro ile yapılan yazışmalar sonucunda, hakimlik görevinde 4 yıldan fazla süresinin bulunması nedeniyle avukatlık yapma hakkına sahip olduğu tespit edilen sigortalının avukatlık stajını tamamlama ve avukatlık sınavını başarıyla geçme şartları aranmadan 7/2/2008-17/10/2008 tarihleri arasında geçen 8 ay 10 gün avukatlık staj süresi borçlandırılacaktır.

Örnek 3- 9/2/1986-9/8/1986 tarihleri arasında mahkemeler nezdinde stajını tamamladıktan sonra avukat yanında staj yapmakta iken 14/11/1986 tarihinde Adalet Bakanlığında hakim aday olarak göreve başlayan ve bu görevinden 28/9/2006 tarihinde ayrılarak 8/10/2006 tarihinden itibaren serbest avukat olarak çalışmaya başlayan sigortalı, 23/1/2014 tarihli dilekçesi ile avukatlık staj süresini borçlanmak istemektedir. İlgili baro ile yapılan yazışmalar sonucunda, hakimlik görevinde 4 yıldan fazla süresinin bulunması nedeniyle avukatlık yapma hakkına sahip olduğu tespit edilen sigortalının avukatlık stajını tamamlama ve avukatlık sınavını başarıyla geçme şartları aranmadan 9/2/1986 - 13/11/1986 tarihleri arasında geçen 274 günlük süresi borçlandırılacaktır.”

4- “Kanunun 41 inci Maddesine Göre Borçlanılan Sürelerin Statülerinin Belirlenmesi” başlıklı ikinci bölümün “3.4- 1/10/2008 tarihinden sonra yapılan borçlanmaların iadesi” alt başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“3.4- 1/10/2008 tarihinden sonra yapılan borçlanmaların iadesi

5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre yapılan borçlanmalarda aylık bağlanmamış olması şartıyla bir defaya mahsus borçlanma tutarının tamamı iade edilmekte iken 21/8/2013 tarihli ve 28742 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan SSIY'nin 66 ncı maddesinin onbirinci fıkrasında yapılan değişiklikle bir defaya mahsus iade kaldırılmış olup, aylık bağlanmamış olması şartıyla borçlanma tutarının tamamı sigortalının talebi halinde faiz uygulanmaksızın her zaman iade edilebilecek, ancak kısmi iade yapılmayacaktır.”

Sigortalı tarafından ödenmiş olan borçlanma tutarının vefatından sonra hak sahiplerince iadesinin talep edilmesi halinde borçlanma tutarının hak sahiplerine iadesi yapılmayacaktır

5- “Kanunun 41 inci Maddesine Göre Borçlanılan Sürelerin Hizmet Olarak Değerlendirilmesi” başlıklı üçüncü bölümün “5.1.1- Eksik tahsil edilen askerlik borçlanmaları” alt başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1479 sayılı Kanunun mülga ek 9 uncu maddesi gereğince, askerlik borçlanması sigortalının talep tarihinde bulunduğu basamağın primi üzerinden hesaplanmakta olup, borçlanma tutarının tebliğ tarihinden itibaren Kanunda belirtilen süre içinde tam olarak ödenmesi halinde borçlanma geçerli sayılmıştır. Ancak, tebliğ edilen tutarın eksik ödenmesi halinde devredilen Bağ-Kur-Genel Müdürlüğünün 12/9/2006 tarihli ve 2002/15 numaralı Genelgesi gereğince muafiyet kapsamında olan 9,99 TL dikkate alınmaksızın 6183 sayılı Kanunun uygulamasına göre yapılan tahşilat 15 günlük süre içerisinde ödenmesi halinde eksik tutar Kurum kodu kapsamında değerlendirilerek borçlanması geçerli sayılacaktır.”

6- “Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendine Tabi Olanların Borçlanmaları” başlıklı beşinci bölümünde yer alan “2-Kanunun geçici 4 üncü maddesine göre yapılacak borçlanmalar” başlığı altındaki “2.1-Geçici 4 üncü maddenin onuncu fıkrasına göre yapılacak borçlanmalar” alt başlığına “kendileri veya hak sahiplerinin istekleri halinde (EK-28) borçlandırılacak olup, bu sürelerin kısmen borçlandırılmasına imkan bulunmamaktadır.” ifadesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiş, aynı başlık altındaki “Örnek 4” aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, iki yeni örnek eklenmiştir.

“Bu haktan, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Emniyet Hizmetleri Sınıfında görev yapan ve bu görevini yapmakta iken borçlanma talebinde bulunmadan veya borçlanma işlemi sonuçlandırılmadan bu görevlerinden ayrılarak başka bir hizmet sınıfında göreve başlayanlar ile borçlanma talebinde bulunmadan görevde iken ölenlerin hak sahipleri de yararlandırılacaktır.”

Örnek 4- 4/9/1992-18/6/1996 tarihleri arasında 4 yıllık fakültede öğrenim gördükten sonra 28/2/1997 tarihinde komiser yardımcısı olarak göreve başlayan, daha sonra 15/10/2000 tarihinde naklen Vakıflar Genel Müdürlüğünde bir göreve atanan sigortalının, öğrencilikte geçen süresini borçlanmak istemesi halinde, Kanunun yürürlük tarihi olan 2008 yılı Ekim ayı başında Emniyet Hizmetleri Sınıfında görev yapmayı Genel İdare Hizmetleri Sınıfında görev yaptığından bu süresi borçlandırılmayacaktır.

Örnek 7- 15/7/1996 tarihinde komiser yardımcısı olarak göreve başlayan, 5/6/2013 tarihinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında Genel İdari Hizmetler Sınıfında bir göreve naklen atanan ve 15/10/2013 tarihinde öğrencilikte geçen süresini borçlanmak istemiyle Kurumumuza müracaat eden sigortalının, öğrencilik süresi Kanunun yürürlük tarihi olan 2008 yılı Ekim ayı başında Emniyet Hizmetleri Sınıfında görev yaptığından borçlandırılacaktır.

22/28

Örnek 8- 3/6/2003 tarihinde polis memuru olarak göreve başlayan ve bu görevini yapmakta iken 2/9/2005 tarihinde vefat eden sigortalının ölüm tarihinde fiili hizmet süresi zammı ile birlikte 2 yıl 9 ay 23 gün hizmetinin olduğu tespit edilmiştir. Hak sahipleri, sigortalının sivil öğrencilikte geçen 3 yıl 5 ay 7 gün süresini borçlanmak istemekte ise de, sigortalı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce vefat ettiğinden sivil öğrencilik süresi borçlandırılmayacaktır.”

7- “Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendine Tabi Olanların Borçlanmaları” başlıklı beşinci bölümünde yer alan “4- Kanunun geçici 43 üncü Maddesine göre 1416 sayılı Kanun uyarınca yurtdışında geçen öğrenim sürelerinin borçlandırılması” başlığı altındaki açıklamalara ikinci paragraftan sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“1416 sayılı Kanuna göre yurtdışına gönderilen ve öğrenimini başarı ile tamamlayarak yurda dönenlerden Kanunun geçici 43 üncü maddesi kapsamında yurtdışında geçen sürelerini borçlanmak için süresinde müracaat etmeyenlerin müracaat süreleri 6495 sayılı Kanunun 41 inci maddesi ile Kanuna eklenen geçici 51 inci madde ile 2/11/2013 tarihine kadar uzatılmıştır.”

8- “Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendine Tabi Olanların Borçlanmaları” başlıklı beşinci bölümünde yer alan “5-Kanunun geçici 44 üncü maddesine göre aldıkları disiplin cezaları 5525 sayılı Kanun uyarınca ortadan kaldırılanların borçlanmaları” başlığı “5-Kanunun geçici 44 üncü ve geçici 51 inci maddelerine göre yapılan borçlanmalar” şeklinde değiştirilmiş ve bu bölüme ikinci paragraftan sonra gelmek üzere aşağıdaki iki paragraf eklenmiştir.

“6495 sayılı Kanunun 41 inci maddesiyle Kanuna eklenen geçici 51 inci madde ile 23/4/1999 ile 14/2/2005 tarihleri arasında tabi oldukları personel mevzuatına göre almış oldukları disiplin cezası sonucu memuriyetleri sona erip, 22/6/2006 tarihli ve 5525 sayılı Kanun uyarınca haklarında verilmiş disiplin cezaları bütün sonuçları ile ortadan kaldırılanların 5510 sayılı Kanunun geçici 44 üncü maddesinde belirlenen süre içerisinde başvuru hakkını kullanmamış olanların ya da bu şartları taşımalarına rağmen süresi içinde müracaat etmedikleri için başvuruları reddedilenlerin müracaat süreleri 31/12/2013 tarihine kadar uzatılmıştır.

Yine aynı Kanun ile 28/2/1997 ile 23/4/1999 tarihleri arasında tabi oldukları personel mevzuatına göre almış oldukları disiplin cezası sonucu memuriyetleri sona erip, 8/8/1999 tarihli ve 4455 sayılı Kanun uyarınca haklarında verilmiş disiplin cezaları bütün sonuçları ile ortadan kaldırılanların 2/8/2013 tarihinden 31/12/2013 tarihine kadar Kuruma müracaat etmeleri halinde, haklarında Kanunun geçici 44 üncü maddesi hükümleri uygulanmak suretiyle memuriyetlerinin sona erdiği tarih ile 22/6/2006 tarihi arasındaki sürede uzun vadeli sigorta kollarına tabi olarak sigorta primi ödenmemiş veya emekli keseneği yatırılmamış sürelerine ilişkin kesenek ve kurum karşılığı toplamları halen çalıştıkları veya kamu görevlisi olarak en son çalışmış oldukları kamu idarelerinde yatırılmak suretiyle sigortalıların hizmet sürelerinden sayılması imkanı getirilmiştir.”

I- GENELGENİN ONBİRİNCİ KISMINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- On birinci kısmın üçüncü ve dördüncü paragrafları çıkarılmış yerine aşağıdaki paragraflar ilave edilmiştir.

“Sosyal Güvenlik Kurumu Yönetim Kurulunun 24/5/2013 tarihli ve 2013/182 sayılı uygun görüşleri ve Bakanlık Makamının 5/6/2013 tarihli ve 183 sayılı olurları ile Sigortalı Teşcil ve Hizmet Daire Başkanlığı kapatılarak “*Sigortalı Tescil Daire Başkanlığı*”, “*Sigortalı Hizmet Daire Başkanlığı*” ve “*Genel Sağlık Sigortası Tescil Daire Başkanlığı*” adı altında yeni başkanlıklar kurulmuştur.

Yeni yapılanmayı müteakip Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışan sigortalıların Kurum Başkanlığının 20/8/2013 tarihli Olurları doğrultusunda Sigorta Primleri Genel Müdürlüğünün 30/9/2013 tarihli ve B.13.2.SGK.0.12.03/15.997.412 sayılı Genel Yazısında belirtilen iş ve işlemleri Ankara İl Müdürlüğü Sıhhiye Sosyal Güvenlik Merkezince yapılmaya başlanmıştır.

Ayrıca, ilgililerin mağduriyetine neden olmamak için Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalıların SGİM/SGM'lere başvuru yapmaları halinde, başvurular kayda alınarak gerekli işlemin yapılabilmesi için Genel Müdürlüğümüzün söz konusu yazısında belirtilen iş ve işlemler için Ankara İl Müdürlüğü Sıhhiye Sosyal Güvenlik Merkezine diğer işlemler için Sigortalı Hizmet Daire Başkanlığına gönderilecektir."

II- DİĞER HUSUSLAR

1- Birinci kısım, "Bazı Sigorta Kollarına Tabi Olan Sigortalılar" başlıklı ikinci bölümünün "2- Aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler ile staja tabi tutulan ve 2547 sayılı Kanuna tabi çalışan öğrenciler" alt başlığında yer alan "Kısa vadeli sigorta kolları prim oranı 1/9/2013 tarihinden itibaren % 2 olarak uygulanır." cümlesi paragraftan çıkarılmıştır.

2- Birinci kısım, "Bazı Sigorta Kollarına Tabi Olan Sigortalılar" başlıklı ikinci bölümünün "3- İŞKUR tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler" alt başlığında ycr alan "Kısa vadeli sigorta kolları prim oranı 1/9/2013 tarihinden itibaren % 2 olarak uygulanacaktır." cümlesi paragraftan çıkarılmıştır.

3- Birinci kısım, "Sigortalı Sayılmayanlar Bazı Sigorta Kollarına Tabi Olan Sigortalılar" başlıklı üçüncü bölümünün "3- Ev hizmetlerinde çalışanlar" alt başlığında yer alan "24/11/1987" tarihi "24/11/1977" olarak değiştirilmiştir.

4- İkinci kısım, "Kanunun Ek 5 inci Maddesine Göre Tarım veya Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Olarak Çalışanlar" başlıklı ikinci bölümünün "1- Sigortalı sayılanlar" alt başlığında yer alan "1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre aylık bağlanmamış olmak," cümlesi paragraftan çıkarılmıştır.

5- İkinci kısım, "Kanunun Ek 5 inci Maddesine Göre Tarım veya Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Olarak Çalışanlar" başlıklı üçüncü bölümünün "1- Sigortalı sayılanlar" alt başlığı altında yer alan "1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre aylık bağlanmamış olmak," cümlesi paragraftan çıkarılmış, aşağıdaki örnekler ilave edilmiştir.

Örnek 1- Hizmet akdine tabi ve ay içinde 10 günden az çalışması nedeniyle Kanunun ek 6 ncı maddesine göre taksitli olarak çalışmaktayken 21/11/2012 tarihinde aylık bağlanması talebinde bulunan sigortalının ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılığı 21/11/2012 tarihinde sona erdirilmiş, 1/12/2012 tarihinden geçerli olmak üzere aylık aylığı bağlanmıştır. 15/2/2013 tarihinden itibaren taksitli olarak çalışmaya devam eden sigortalının aylık alması nedeniyle ek 6 ncı madde kapsamında sigortalı sayılmasına imkan bulunmadığından 15/2/2013 tarihinden itibaren işvereni tarafından Kanunun (a) bendi kapsamında sosyal güvenlik destek primine tabi tutulması gerekmektedir.

Örnek 2- Kanunun 4 üncü maddesinin (b) bendi kapsamındaki vergi mükellefiyetini 22/9/2013 tarihinde sona erdirip aynı tarihte aylık bağlanması talebinde bulunan sigortalıya

24/28

1/10/2013 tarihinden geçerli olmak üzere (b) bendi kapsamında yaşlılık aylığı bağlanmıştır. 7/2/2014 tarihinden itibaren hizmet akdine tabi ve ay içinde 10 günden az çalışmaya başlayan sigortalının aylık alması nedeniyle ek 6 ncı madde kapsamında sigortalı sayılmasına imkan bulunmadığından 7/2/2014 tarihinden itibaren işvereni tarafından Kanunun (a) bendi kapsamında sosyal güvenlik destek primine tabi tutulması gerekmektedir.”

6- Üçüncü kısım, “Sigortalılığın Başlangıcı ve Kuruma Bildirilmesi” başlıklı ikinci bölümünün “1- Ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar, kolektif şirket ortakları, adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları ve donatma iştiraki ortaklarının sigortalılıklarının başlangıcı ve bildirim” alt başlığında yer alan “Örnek 3” aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Örnek 3- 4 ortaklı kolektif şirketin 14/11/2011 tarihinde vergi mükellefiyeti başlayan ortaklarının sigortalılıkları 14/11/2011 tarihi itibarıyla başlatılacaktır. Bu sigortalıların mükellefiyeti vergi dairesince tesis edilip, 1/1/2012 tarihinde tekmenül ettirilmiş olup, Kuruma bildirimini vergi dairesi tarafından en geç 15/1/2012 tarihine kadar, 15/1/2012 tarihi resmi tatile denk gelmesi nedeniyle resmi tatili izleyen ilk iş günü olan 16/1/2012 tarihi dahil bildirim yapılacaktır.”

7- Üçüncü kısım, “Ortak Hususlar” başlıklı dördüncü bölümün “1- Anonim şirket ortağı olup, yönetim kurulu üyesi olmayanların 1/10/2008 tarihinden itibaren sigortalılıkları” bölümünde yer alan “Örnek 2” aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Örnek 2- 3/6/2005 tarihinde anonim şirket kurucu ortağı olan sigortalı, 2009 yılı Ocak ayı primini 25/2/2009 tarihinde ödemiştir. Kuruma müracaatı olmayan sigortalının 2009 yılı Ocak ayı primi için 25/2/2009 tarihinde yaptığı ödeme irade beyanı olarak kabul edilerek sigortalılığı 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendine tabi olarak devam ettirilecektir.”

8- Üçüncü kısım, “Ortak Hususlar” başlıklı dördüncü bölümün “5- Kanunun 4. üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi kapsamında sigortalılığı bulunanların tahsis talebinde bulunmaları” bölümünde yer alan “işten ayrıldığı” ibaresi “aylık talep” olarak, “Örnek 1” ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Örnek 1- 1/3/1976 tarihinde (a) bendi kapsamında sigortalılığı başlayan sigortalının 17/1/2011 tarihinde hizmet akdine tabi çalışmaları sona ermiş ve aynı ay içerisinde 20/1/2011 tarihinde tahsis talebinde bulunmuştur. Ayrıca sigortalının 12/5/1990 tarihinde de gerçek usulde vergi kaydına istinaden (b) bendi kapsamında da çalışması bulunmaktadır. Sigortalının tahsis talebinde bulunduğu 20/1/2011 tarihinde aylık bağlama şartlarını taşınması nedeniyle, 12/5/1990 tarihinde başlayan vergi kaydına istinaden aylık talep tarihi olan 20/1/2011 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı başlatılmayacak ve bu tarih itibarıyla sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılmak üzere sosyal güvenlik destek primi tescilli yapılacaktır.”

9- Üçüncü kısım, “Geçici 17 nci Madde Uygulaması” başlıklı altıncı bölümün, “11- Sigortalılardan alınacak belgeler ve diğer işlemler” alt başlığının ikinci paragrafında geçen “Sigortalı Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığından” ibaresi “Sigortalı Tescil Daire Başkanlığından” olarak değiştirilmiştir.

10- Dördüncü kısmın, “Yüksek Askeri Şura Kararları İle İlişği Kesilen Sigortalılar” başlıklı beşinci bölümünün “1-Yararlanacaklar ve başvuru” alt başlığının ikinci paragrafında, “2-Sosyal güvenlik kurumlarına tabi geçen hizmetlerin tespiti” alt başlığının birinci ve ikinci paragrafında,

25/28

“5.3- İhya edilen hizmetler ile birlikte emekliliğe hak kazanamayanlar ile araştırmacı kadrosuna atanacaklar” alt başlığının birinci ve ikinci paragraflarında yer alan “Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü Sigortalı Tescil ve Hizmet Dairesi Başkanlığına” ibaresi “Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Sıhhiye Sosyal Güvenlik Merkezi” olarak değiştirilmiştir.

11- Beşinci kısmın, “Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (b) Bendi Kapsamında Çalışan Yabancı Uyrukluların Sigortalılığı” başlıklı ikinci bölümünün “1-Yabancı ülkede şıgortalı sayılanlar” alt başlığında yer alan Örnek deki “Suudi Arabistan’da” ibaresi “Çin Halk Cumhuriyetinde” olarak değiştirilmiştir.

12- Altıncı kısmın, “3.1- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar” başlıklı bölümünün dördüncü paragrafı, “4.2- Emekli aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar” bölümünün üçüncü paragrafı olarak yer aldığından mükerrerlik nedeniyle kaldırılmıştır.

13- Yedinci kısmın, “İsteğe Bağlı Sigortalılığın Başlangıcı ve Sona Ermesi” başlıklı ikinci bölümünün “2.1.2- Prim borcu bulunan sigortalılar” alt başlığında yer alan Örnek 3’teki “2008 yılı Ekim” ibaresi “2008 yılı Kasım” olarak değiştirilmiştir.

14- Yedinci kısmın, “İsteğe Bağlı Sigortalılık Şartları ve Sigortalı Sayılanlar” başlıklı birinci bölümünün “1.5- Kuruma yazılı olarak başvurmak” alt başlığının ikinci paragrafında, “5434 sayılı Kanuna Tabi İsteğe Bağlı İştirakçilik” başlıklı sekizinci bölümünün “3-5434 sayılı Kanuna tabi isteğe bağlı iştirakçiliğın şartları ve başvuru” alt başlığının son paragrafında yer alan “Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü Sigortalı Tescil ve Hizmet Dairesi Başkanlığına” ibaresi “Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Sıhhiye Sosyal Güvenlik Merkezi” olarak değiştirilmiştir.

15- Sekizinci Kısımın, “Fiili Hizmet Süresi Zammı” başlıklı birinci bölümünün “6- Fiili hizmet süresi zammı kapsamında geçen hizmetlerin Kurumca değerlendirilmesi” alt başlıklı (f) bendinde “40 ıncı maddesinde yer alan tablonun (10)” ibaresinden sonra gelen “ve (18)” ibaresi metinden çıkartılmış, “(18) numaralı” ibaresinden sonra gelen “sıralarında” ibaresi “sırasında” olarak değiştirilmiş, (i) bendinde yer alan “Örnek 2”deki “1/1/2005” tarihi “1/1/2007” olarak, “3600 günü bulunmadığı halde” ibaresi de “3600 günü bulunduğundan” şeklinde değiştirilmiş, (k) bendindeki açıklamaların sonuna aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Kanunla yaştan yapılacak indirim süresinin hesabı, toplam prim ödeme gün sayısına eklenen sürenin yarısı şeklinde belirlendiğinden yaş hadlerinden yapılacak indirim süresi; prim ödeme gün sayısına sekiz yıl ilave edilenler için üç yılı, beş yıl ilave edilenler için de 2,5 yılı geçemeyecektir. Diğer bir ifade ile 5510 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesi gereğı yaştan düşülecek sürenin tespitinde, prim ödeme gün sayısına ilave edilen sürenin yarısı esas alınacaktır.”

16- Sekizinci kısmın, “Fiili Hizmet Süresi Zammı” başlıklı birinci bölümünün “8.1.2- Prim farkını ödemek isteyen sigortalılar hakkında yapılacak işlemler” alt başlığı altında yapılan açıklamalardaki mükerrer dördüncü paragraf çıkarılmış, “Örnek 3”te yer alan tablodaki “İşten Çıkış Tarihi” sütunundan sonra gelen boş sütuna “Prime Esas Kazanç Tutarı” ilave edilmiştir.

17- Sekizinci kısmın, “Fiili Hizmet Süresi Zammı” başlıklı birinci bölümünün “3-İşyeri ve işlerin fiili hizmet süresi zammı kapsamında olup olmadığının tespiti” alt başlığının dördüncü ve beşinci paragraflarında yer alan “Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü Sigortalı Tescil ve Hizmet Dairesi Başkanlığına” ibaresi “Sigortalı Hizmet Daire Başkanlığı” olarak değiştirilmiştir.

18- Sekizinci kısmın, "Fiili Hizmet Süresi Zammı" başlıklı birinci bölümünün "3-İşyeri ve işlerin fiili hizmet süresi zammı kapsamında olup olmadığının tespiti" başlıklı bölümünün ikinci paragrafında, "8.2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi çalışanlar" alt başlıklı bölümünün birinci paragrafında, aynı başlık altında bulunan "Örnek 2" nin sonunda, üçüncü ve altıncı paragraflarında, "8.3- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine tabi sigortalılar hakkında uygulanacak ortak hususlar" alt başlıklı bölümünün "c" bendinde ve altında yer alan "Örnek" de yer alan "Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü Sigortalı Tescil ve Hizmet Dairesi Başkanlığına" ibaresi "Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Sıhhiye Sosyal Güvenlik Merkezi" olarak değiştirilmiştir.

19- Sekizinci kısmın, "Malul Çocuğu Olan Kadın Sigortalılar" başlıklı üçüncü bölümünün "3- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalıların başvurusu ve raporların düzenlenmesi" alt başlıklı bölümünün son paragrafında, "8-Kadın sigortalının hizmet kayıtlarının oluşturulması" alt başlıklı bölümünün son iki paragrafında yer alan "Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü Sigortalı Tescil ve Hizmet Dairesi Başkanlığına" ibaresi "Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Sıhhiye Sosyal Güvenlik Merkezi" olarak değiştirilmiştir.

20- Dokuzuncu kısmın, "2008 Yılı Ekim Ayı Başından Önce Geçen Hizmetlerin Çakışması" başlıklı birinci bölümün "6- 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalıların kendilerine ait veya ortak oldukları işyerlerinden kendilerini sigortalı göstermesi" alt başlığının birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Şirket ortağı olup aynı zamanda bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işverenin yanında çalışan kimselerin 2008/Ekim ayı başından önce tabi olacakları sosyal güvenlik kuruluşu devredilen Sosyal Sigortalar Kurumunun 9/2/1993 tarihli ve 16-60. Ek Genelgesine (devredilen Bağ-Kur 6/8/1993 tarihli ve 1993-1 sayılı Talimat) göre belirlenmekte olup, söz konusu Genelge gereğince sigortalılıkları sürerken çalıştıkları işyerine veya başka bir şirkete ortak, anonim şirkete ise kurucu ortak veya yönetim kurulu üyesi ortak oldukları takdirde 506 sayılı Kanuna tabi sigortalılıkları kesintiye uğrayıncaya kadar 1479 sayılı Kanuna tabi tutulmayacakları, kollektif şirket ve adi şirket ortaklarının ise aynı şirkete hizmet akdine dayanarak çalışmalarına yasal olarak imkan bulunmadığından 506 sayılı Kanuna tabi sigortalı olmayacakları talimatlandırılmıştır."

21- Onuncu kısmın, "Kanunun 41 inci Maddesine Göre Yapılacak Borçlanmalar" başlıklı birinci bölümünün "2.12- 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi sigortalılardan 2008 yılı Ekim ayı başından önce 506 sayılı Kanuna tabi çalışmaları bulunanların borçlanma işlemleri" alt başlıklı bölümünün ikinci paragrafında, "3-Borçlanma müracaatının yapılması, borçlanma tutarının hesabı, tebliği ve ödenmesi" başlıklı bölümünün "Örnek 1" in altında yapılan açıklamalarda, "Kanunun 41 inci Maddesine Göre Borçlanılan Sürelerin Statülerinin Belirlenmesi" başlıklı ikinci bölümünün "3.5- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) hendi ya da (b) bendi kapsamında sigortalı olup, 1/10/2008 tarihinden önce (c) bendi statüsündeki hizmetlerini borçlanma talebinde bulunanlar" alt başlıklı bölümünün altında yapılan açıklamada, "Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendine Tabi Olanların Borçlanmaları" başlıklı beşinci bölümünün "3- Kanunun geçici 36 ncı maddesine göre 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu uyarınca gözetilene alınanların veya tutuklananların borçlanmaları" başlıklı bölümünün son paragrafında yer alan "Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü Sigortalı Tescil ve Hizmet Dairesi Başkanlığına" ibaresi "Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Sıhhiye Sosyal Güvenlik Merkezi" olarak değiştirilmiştir.

22- Onuncu kısmın, "Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendi Kapsamındaki Sigortalıların Geçici Maddelere Göre Borçlanmaları" başlıklı dördüncü bölümünün 2.1- 1402 sayılı Kanun uyarınca yapılacak borçlanmalarda tescil işlemleri, borçlanmaların

hesaplanması ve borçlanılan sürelerin değerlendirilmesi" alt başlığının beşinci paragrafı kaldırılmış, "2.2- 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununa göre tutukluluk ve gözaltında geçen sürelerin belgelendirilmesi" alt başlığının üçüncü paragrafında yer alan "Sigortalı Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığına" ibaresi, "Sigortalı Hizmet Daire Başkanlığına" olarak değiştirilmiştir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Ali PEKTEN
Kurum Başkanı/V.

Ek : Bildirge (2 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
Merkez ve Taşra Teşkilatına

Bilgi :
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU
Şehir İçi Toplu Taşıma Araçlarında Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi
(5510 sayılı Kanununun ek 6 ncı maddesi kapsamındaki sigortalılar için)

EK-13

SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASI (T.C.Kimlik Numarası/Yabancı Kimlik No)		Sigorta sicil numarası	
1		2	
A- SİGORTALININ KİMLİK / ADRES BİLGİLERİ			
1 Adı		NUFUSA KAYITLI OLDUĞU YER	
2 Soyadı		İl	
3 İlk Soyadı		İlçe	
4 Baba Adı		11 Mahalle/Köy	
5 Ana Adı		Cilt No	
6 Doğum Yeri		Aile Sıra No(Hane/Kütük)	
7 Doğum Tarihi		(Birey) Sıra No	
8 Cinsiyeti		İKAMETGAH ADRESİ	
9 Medeni Hali		Bulvar: Cadde:	
10 Yabancı Uyruklulara İse Ülke Adı		Sokak: Dış kapı no: İç kapı no:	
		Mahalle/Köy: Posta Kodu:	
		İlçe: İl:	
		Ev Tel: Cep: Tel:	
		e-posta:	
B- SİGORTALININ SOSYAL GÜVENLİK BİLGİLERİ			
13 5510 SK (4/a) (506, 2925) sicil no		5510 SK (4/b) (1479, 2926) bağ no	
		5510 SK (4/c) (5434) emekli sicil no	
		506 SK GM 20 sicil no	
C- TİCARİ ARAÇ SAHİBİ, MESLEK ODASI VEYA MESLEK KOOPERATİFİ/ZABITA/BELEDİYE ONAYLAKI			
14 Bu bölüm ticari araç sahibi veya işleteni tarafından doldurulup onaylanacaktır.		15 Bu bölüm ticari araç sahibinin üye olduğu meslek odası/meslek kooperatifi/zabita tarafından onaylanacaktır.	
Yukarıdaki kimlik bilgileri yazılı ticari araç şoförü..... plakalı araçta on günden az süreyle çalışacaktır.		Yukarıdaki kimlik bilgileri yazılı kişi..... hattında yönlendirici olarak on günden az süreyle çalışacaktır.	
Yukarıdaki kimlik bilgileri yazılı rehber personel..... plakalı araçta on günden az süreyle çalışacaktır.		..... plakalı ticari araç sahibi odamız üyesidir	
		..... kişi toplu taşıma hattında yönlendirici olarak çalışmaktadır.	
		..... kişi öğrenci taşıma aracında rehber personel olarak çalışmaktadır.	
Araç sahibinin T.C. Kimlik no..... Üyesi olduğu esnaf odası..... Oda üye no..... Adresi..... Araçın plaka no		Tarih İmza	
		Tarih ..... Odası/ Meslek Kooperatifi/ Zabita/Belediye İmza/Mühür	
D- BEYAN VE TAHHÜTLER			
SOSYAL GÜVENLİK İL MÜDÜRLÜĞÜNE ..... SOSYAL GÜVENLİK MERKEZİNE			
Şehir içi toplu taşıma araçlarında ayda 10 günden az çalışmam nedeniyle 5510 sayılı Kanunun ek 6 ncı maddesi gereğince ayda 30 gün üzerinden primlerimi kendim ödemek suretiyle, sigortalı olmak istiyorum. Ek 6 ncı maddeye göre tescilimin yapılmasını, 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesine tabi olarak çalışmadığımı, gelir veya aylık almadığımı, bu bilgilerin gerçeğe aykırılığı sonradan tespit edildiği takdirde, yapılan işlemlerin iptalini şimdiden kabul ettiğimi, Kurumun bu yüzden uğrayacağı zararları Kanuni faizi ile birlikte ödeyeceğimi beyan ve taahhüt ederim.			
5510 sayılı Kanununun 82 ncı maddesi gereğince primlerimi ..... TL (alt/üst/diğer) üzerinden ödeyeceğimi beyan ediyorum.			
Tarih Ad Soyad İmza			

AÇIKLAMALAR

Şehir İçi Toplu Taşıma Araçlarında Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi 5510 sayılı Kanunun ek 6 nci maddesine göre şehir içi toplu taşıma araçlarında kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştığı kişi yanında ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 günden az olan kişilerin, bu madde kapsamında primlerinin 30 gün üzerinden kendileri tarafından ödenererek sigortalı sayılmaları ve sigortalıların Kuruma bildirim yapmaları amacıyla kullanılır.

1. Ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılık Kuruma müracaat tarihi ile başlar. Şehir İçi Toplu Taşıma Araçlarında Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesinin adi posta veya kargoyla gönderilmesinde Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih; taahhütlü, iadeli taahhütlü veya acele posta ile gönderilmesi halinde ise postaya verilmiş tarihi Kuruma intikal tarihi olarak kabul edilir.

2. Ek 6 ncı maddeden 4 üncü maddeye göre tam süreli ve uzun vadeli sigortaya, isteğe bağlı sigortaya ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi olmayan sigortalılar ile kendi sigortalılıklarından dolayı bu kanunlara göre gelir veya aylık alınmayanlar yararlanabilir. Ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılar 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar.

3. Ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılık 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarına tabi çalışmaya başlaması, isteğe bağlı sigortalı olması, toplu taşıma aracı sahibinin yanında on günden fazla çalışması halinde bu çalışmalardan bir gün önce, bu kapsamdaki çalışmasının sona ermesi halinde ise çalışmanın bittiği tarihte sona erer.

4. "SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASI" Türk vatandaşları için T.C kimlik numarası, yabancı uyruklular için ise Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne verilen numaradır.

5. "A- SIGORTALININ KİMLİK/ADRES BİLGİLERİ" bölümü (1-12) sigortalı tarafından beyan edilen nüfus cüzdanı ve ikamet adresi bilgileri esas alınarak düzenlenir.

6. "B- SIGORTALININ SOSYAL GÜVENLİK BİLGİLERİ" bölümüne SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklarda çalışanlar için sicil/emekli numarası yazılır.

7. "C- TİCARİ ARAÇ SAHİBİ, MESLEK ODASI VEYA MESLEK KOOPERATİFİ/ZABITA ONAYLARI/BELEDİYE" bölümünün (14) numaralı alanı sigortalının 10 günden az çalışacağı ticari araç sahibi tarafından onaylanır. (15) numaralı bölüm ise ticari araç sahibinin üye olduğu meslek odası veya meslek kooperatifi tarafından onaylanır. Toplu taşıma araçlarında yönlendirici olarak çalışanların onayı zabita tarafından, okul servis araçlarında çalışanların onayı belediye tarafından yapılacaktır.

8. "D-BEYAN VE TAHHÜTLER" bölümünde sigortalının beyan ve taahhütleri yer alır.

9. Ek 6 ncı maddeye göre yapılacak müracaatlarda şoför, yönlendirici, rehber personel ile ticari araç sahibi arasında imzalanan kısmi süreli iş sözleşmesi de bu bildirme ile birlikte Kuruma verilir.

Kurum, ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalıların 5510 sayılı Kanunun diğer hükümlerine göre uzun vadeli sigorta kollarına tabi olma durumlarını dikkate alarak prim ödeme gün sayılarını ve prim ödeme sürelerini belirlemeye, sigortalıları çalıştıranlara ve çalıştıranların bağlı olduğu meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlara Kurumca belirlenecek süre içinde bu sigortalıların işe başlama ve işten ayrılışlarını bildirmeleri, bu madde veya Kanunun uzun vadeli sigorta kollarını ihtiva eden sigortalılık statüleri kapsamında sigortalılık kontrolünden sonra çalıştırılmaları, çalıştırdıkları süre içerisinde sigortalılıklarının devam edip etmediği ve Kurumca verilecek sigortalılık belgelerinin periyodik kontrolünü sağlama hususunda zorunluluk getirmeye yetkilidir.

Ek 6 ncı madde kapsamında bulunan sigortalıları çalıştıranlar ile çalışanların üye olduğu meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlara bu madde uyarınca getirilecek bildirim ve kontrol yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi halinde 102 ncı madde uyarınca idari para cezası uygulanır.